

Viimsi Teataja

**Märka ja
tunnusta!**Facebook.com/
ViimsiVald
@viimsivald
www.viimsiteataja.ee

Teevalgustuse arengud Viimsis

2019. aastal on valla teevalgustus kasvanud 5640 valguspunktini. Eesmärgiks võeti kogu valla põhiteedevõrk valgustatuks saada.

Loe lk 3

Kogu Sina ka kohvipuru!

Kogu kokku kasutatud kohvipuru ja toeta Haiba lastekodu, sest kohvipurust saab toota rohelist elektrit.

Loe lk 5

KiVa tiimi Randveres juhib Triin Hallik

Kiusamisvaba Kooli (KiVa) meeskond räägib täispikas intervjuus lahti põhimõtted, kuidas Viimsi koolid muuta kiusamisvabaks ka tegelikult.

Loe lk 6–7**Märka ja tunnusta parimaid: taotluste esitamiseks on aega 20. novembrini! Loe lk 12 >>>>**

Raamatukogu kolimine täies hoos!

Tiiu Valm: “Oluline on, et uutes ruumides on ruumi nii raamatutele kui ka külastajatele”

**Anne-Mari
Visnapuu**
Viimsi Teataja
toimetaja

Viimsi raamatukogu direktoril Tiiu Valmil on käed-jalad tööd täis, sest just paari nädala pärast kolib raamatukogu uutesse ruumidesse. Viimsi Teataja põikas läbi ehitusjärgus raamatukogust, uurides Valmi käest peatselt avatava raamatukogu eeliseid.

Kuidas kolimine on siimaani edenenud?

Raamatukogu kolimine on olnud üpriski keeruline, sest aega on olnud napilt, et see projekteerida, ehitada ja kõige vajalikuga sisustada. Eks sellest on tulnud ka mõningaid möödapanekuid – püüame need avamise ajaks likvideerida. Praegu on kõige keerukam aeg, sest mingil määral jätkuvad veel ehitustööd, paika on vaja panna mööbel ja seadmed. Pole kerge jälgida, et üks ei segaks teist, aga saame hakama.

Mis on kõige vahvam uue raamatukogu puhul?

Sellele küsimusele on raske vastata, kuna minu arvates on uute ruumide kavandamisel seatud eesmärk kujundada raamatukogust atraktiivne, inspireeriv ja ühistegevust soodustav koht lugemiseks, kooskäimiseks, huvitegevuseks ja elukestvaks õppeks täitunud. Loodud on põnevaid lahendusi ja võimalusi nii ruumide kui ka tehniliste vahendite osas kõigile. Vast kõige enam meeldib mulle siiski kujunduse ja ka sisu poolest 2. korrus, kus pakume igas vanuses lastele lugemise ja õppetükkide tegemise kõrval ka huvitavaid IT-elamusi. Vanades ruumides olid ju selleks vaid üheksale ruutmeetrile kokkurusutud raamatud ja ei muud.

Mis on uues raamatukogus kõige positiivsem?

Oluline on, et uutes ruumides on ruumi nii raamatutele kui ka külastajatele. Lisaks on loodud võimalu-

Raamatukogu direktor Tiiu Valm peaaegu et elabki uues raamatukogus, sest iga päev saabub mööblit, valgustust, lahendamist vajavad ka ootamatused.
Fotod: Anne-Mari Visnapuu

sed individuaal- (5 helisummutavate paneelidega individuaalboksi) ja rühmatööks (3 helisummutavate paneelidega rühmaruumi), suur 100-kohaline saal sündmuste korraldamiseks täiskasvanutele ja 50-kohaline saal lastele, kaasaegsed tehnilised lahendused lastele ja täiskasvanutele ning veel palju muud, mis peaks olema ühes kaasaegses, kogukonna liikmeid teenindavas raamatukogus.

Kogusite ideid Soomest. Kust tuli mõte minna just sealsetesse raamatukogudesse inspiratsiooni otsima?

Viimase paarikümne aasta jooksul on kogu maailma mastaabis hinnatud Soome raamatukogusid parimateks. Mõte võtta eeskuju Soome raamatukogudest ei tekkinud nüüd ja praegu Viimsis, vaid juba ammu aega tagasi. Nimelt, kui 1992. aastal asusin kultuuriministeeriumi raamatukogunõuniku ametikohale ja ei olnud meie oma raamatukogude seadusandlust ega töökorraldust ja ka raamatukogude ruumid olid alapoole igasugust arvestust, tulid mulle nõuga abiks kolleegid Soomest. Nii et minu inspiratsioon tugineda maailma parimate raamatukogude maa Soome kogemustele

on ammu. Soome raamatukogude puhul on hinnatav see, et nad ei ole jäänud oma headuses paigale tammuma, vaid läinud kaasa uute ühiskonnas toimunud arengutega. Ma mõtlen siinjuures uute infotehnoloogiliste lahenduste rakendamist, innovatsiooniõpitud (makerspace) loomist raamatukogudesse. Kokkuvõtteks luuakse raamatukogust nn “elutuba”, mis võimaldab igas vanuses inimestele lisaks lugemisele tegeleda enesearendamise, huvialase tegevuse ja palju muuga. Ja muidugi viimase viie aasta jooksul ellukutsutud uus nähtus: viia oma raamatuko-

gud veelgi lähemale inimestele – ostukeskustesse, mida on Soomes tänaseks juba üle paarikümne, ja see protsess jätkub hoogsalt, aga läbimõeldult.

Mainimata ei saa jätta, et lisaks Soomele on mul mitme rahvusvahelise organisatsiooni juhatuse liikmena õnnestunud aegade jooksul külastada paljusid raamatukogusid üle maailma ja nentida fakti, et me oleme vähemalt raamatukogunduses õnnelikus situatsioonis, et inspiratsiooni saamiseks ei ole vaja sõita kaugemale kui üle lahe kolleegide juurde, kes aitavad alati hea nõuga.

Jätkub lk 4

JUHTKIRI

Jaga tunnustust ja tunne uhkust ise ka

Viimsi vallas on aasta jooksul sündinud palju põnevat, kasulikku ja edasi viivat. Nende algatuste ja tegude taga on alati toimekad viimsilased, kes pühendunult oma aega ja tarkust investeerivad. Nüüd on aeg oma pereliikmeid, õpetajaid, kolleege ja sõpru märgata ning väärikselt tunnustada.

Vahetult enne jõule, 20. detsembril toimub koos Viimsi raamatukogu avamisega uutes ruumides ka väärikas gala, et tuua avalikku tähelepanu inimestele, kelle teod sel aastal on aidanud valla elu sisukalt edendada. Tunnustamise uue korra kinnitas vallavolikogu 10. septembril. Sel aastal on tunnustusteks taotluste esitamise tähtaeg 20. novembril, aga juba täna saab valla kodulehelt leida kõik vajalikud taotlused, et neid täitma asuda.

20. detsembril antakse välja valla aukodaniku ja elutööpreemia, aasta haridusvaldkonna toetaja, kultuuri- ja spordipreemiad, noorsootöö auhind, valitakse parim ettevõtlus-, keskkonna- ja sotsiaalvaldkonna tegu. Esile tõstetakse ka aasta küla, mis on paistnud

Tunnustamine avaldab samavõrd positiivset mõju ka sellele, kes tunnustab.

silma oluliste arengute, tugeva kogukonnaelu või muu märkimisväärse ja positiivsega.

Tunnustamine annab ka hea võimaluse tulla lähikondsetega kokku ja vaadata ühiselt aastale tagasi, arutleda omakeskis kõike seda, mida head on jäänud möödunud kümne kuu tegemistest ja kogemustest Viimsis silma.

Iga pühendunud inimese vajab häid toetavaid sõnu, õlalepatsutust ja kiitust saavutatu üle, sest see motiveerib, teeb tuju heaks ja annab energiat tegutseda hoogsalt edasi isegi siis, kui tegelikult on teel ka palju takistusi. Tunnustamine on vajalik.

Samas avaldab tunnustamine samavõrd positiivset mõju ka sellele, kes märkab ja tunnustab. Tunnustades teist tema saavutustes näitad välja, et kuulud kogukonda ja märkad arenguid ja pingutusi, koostööd ja sihikindlust. Need inimesed, kes vääriavad tunnustamist, on ju meile iga päev ka eeskujuks, et olla ka ise koostööaltimad, pidada vastu ka vastutuultes ja jagada positiivset energiat ka läbi iseenda argitoimetuste.

Nii et julgustan kohe vaatama vallaveebis lehele **viimsi.ee/tunnustamine** ning vaatama ringi ka enda ümber – kodus, tööl, huviringis, külas. Kes sinu ümber on sel aastal tõesti silma paistnud ja ka sinu elu mõjutanud ning seda väikese või suure teoga paremaks, huvitavamaks, rikkalikumaks ja lõbusamaks teinud?

Tunnustamine on tervislik tegevus. Süda läheb soojaks, nägu läheb naerule ja kellegi päev, peale sinu enda oma, muutub oluliselt paremaks ja rõõmsamaks. Seetõttu ei tasu suure tunnustamise kõrval unustada ka igapäevaseid väikeseid tunnustamisi tööl ja kodus.

Mina tunnustan aga nüüd lõpetuseks kõiki lugejaid, kes iga kahe nädala tagant meiega Viimsi teemadel kaasa mõtlevad, ja samuti tunnustan kõiki neid, kes on üles leidnud meie digiversiooni ViimsiTeataja.ee.

Rain Resmelt Uusen
peatoimetaja

kas teadsid, et...

■ Tartu Ülikooli väärivate ülikooli järgmine loeng toimub Viimsi huvikeskuse suures saalis 15. novembril. Esineb dr Hele Everaus teemal "Kuidas võita vähki?". TASUTA.

Ehitusregistri andmed tuleb korrastada enne aasta lõppu

Kuidas ma teada saan, kas minule kuuluvad ehitised on kantud ehitisregistrisse? Kui ei ole, siis mida pean tegema ja kas on ka trahvid ette nähtud?

NÕUANNE Tulenevalt ehitusseadustiku ja planeerimiseseaduse rakendamise seadusest tuleb korrastada ehitisregistri andmed ehitiste osas. Ehitisregistri andmete korrastamiseks on aega kuni 2020. aasta 1. jaanuarini.

Karin Mägi

järelevalveosakonna juhataja

Palun elanikel kontrollida oma kinnistutel asuvate suuremate kui 20 m² ehitisealuse pinnaga hoonete ehitamise seaduslik alus (ehitusluba, kasutusloa olemasolu) ja kas ehitised on ehitisregistris olemas või mitte (ehr.ee – sisestades kinnistu aadressi otsinguribale). Probleemi ilmumisel palume ühendust võtta järelevalveosakonnaga vajalike juhiste saamiseks.

Enne ehitusseadustiku jõustumist ehitatud ehitisregistrisse kandmata ehitiste väljaselgitamine

Järelevalveosakond lähtub kontrolli teostamisel korrakaitseaduses ja ehitusseadustikus kehtestatud riikliku järelevalve sätestet. Ehitiste kontrollimise käigus selgitatakse välja ehitise ehitamise õiguslik alus; ehitise ehitisealune pind; ehitise kasutamise otstarve; ehitise ehitamise aeg; vajaduse korral ehitise varasema ümberehitamise, laiendamise või lammutamisega seonduv teave; vajaduse korral eluruumide loendusega seonduvad andmed ja muud järelevalvemenetluseks olulised asjaolud. Kui kinnisasja omanik ei suuda esitada piisavaid tõendeid ehitamise aja kohta, eeldatakse, et ehitised on ehitatud pärast ehitusseaduse jõustumist. Järelevalveosakond otsustab kontrolli tulemusel täiendavate riikliku järelevalve meetmete rakendamise või täiendavate andmete kogumise vajaduse.

Ehitiste ehitisregistrisse kandmisel eristatakse ajaliselt:

- 1) enne planeerimis- ja ehitusseadust (edaspidi PES) või ehitusseadust (edaspidi EhS) ehitatud ehitistele sätestatavaid nõudeid – see tähendab kõik ehitised enne 1.01.2003. a;
- 2) enne ehitusseadustiku jõustumist ehitatud ehitistele sätestatavaid nõudeid – see tähendab kõik ehitised enne 1.07.2015. a.

Enne ehitusseaduse jõustumist ehitatud ehitised

Enne 2003. aasta 1. jaanuari ehitatud ehitistele võib anda ehitus- või kasu-

tusloa või lugeda ehitamine või ehitise kasutamine teavitatuks, lähtudes ehitusseadustikus sätestatust ja arvestades järgnevalt toodud erisusi. Nimetatud ehitistele võib anda ehitus- või kasutusloa või lugeda ehitamine või ehitise kasutamine teavitatuks vastavalt ehitusseadustiku lisas 1 või 2 sätestatule. Kui eespoolnimetatud ehitised ei ole valmis, siis antakse sellele vajaduse korral ehitusluba või esitatakse ehitusteatis. Kui ehitised on valmis ja ehitusteatis või ehitusloakohustuslikke töid ei ole vaja teha, võib ehitistele anda kasutusloa või kasutamisest teavitada vastavalt ehitusseadustiku lisale 2. Kui ehitisregistrisse kandmata ehitistele on antud planeerimis- ja ehitusseaduse või ehitusseaduse kohane

Ehitise ohutuse hindamisel võetakse aluseks ehitusprojekt. Selle puudumisel tehakse ehitise ohutuse hindamiseks ehitise audit.

õiguslik alus selle ehitamiseks või kasutamiseks, siis kantakse ehitised ehitisregistrisse ehitusseadustiku § 60 lõikes 5 sätestatud ehitisregistrile andmete esitamise teatise alusel. Kasutatav ehitis peab vastama ehitise ohutusele esitatavatele nõuetele. Ehitise ohutust hinnatakse ehitise ehitamise ajal kehtivate nõuete kohaselt. Ehitise ohutuse hindamisel võetakse aluseks ehitusprojekt. Ehitusprojekti puudumisel tehakse ehitise ohutuse hindamiseks ehitise audit. Ehitise auditi tellib ja selle eest tasub ehitise omanik.

Enne ehitusseadustiku jõustumist ehitatud ehitisregistrisse kandmata ehitised

Pärast 2003. aasta 1. jaanuari ning enne ehitusseadustiku jõustumist ehitatud ehitistele võib anda ehitus- või kasutusloa või lugeda ehitamine või ehitise kasutamine teavitatuks, lähtudes ehitusseadustikus sätestatust ja arvestades alljärgnevalt toodud erisusi. Ehitistele võib anda ehitus- või kasu-

loa või lugeda ehitamine või ehitise kasutamine teavitatuks vastavalt ehitusseadustiku lisas 1 või 2 sätestatule. Kui ehitised ei ole valmis, siis antakse sellele vajaduse korral ehitusluba või esitatakse ehitusteatis. Kui nimetatud ehitised on valmis ja ehitusteatis või ehitusloakohustuslikke töid ei ole vaja teha, võib ehitistele anda kasutusloa või kasutamisest teavitada vastavalt ehitusseadustiku lisale 2. Kasutatav ehitis peab vastama ehitusseadustiku § 11 lõikes 2 ja §-s 12 sätestatud nõuetele.

Ehitise ohutuse hindamisel võetakse aluseks ehitusprojekt. Ehitusprojekti puudumisel tehakse ehitise ohutuse hindamiseks ehitise audit. Ehitise auditi tulemusel peab olema võimalik anda ehitise olulisemad tehnilised andmed ehitisregistrisse ning vajaduse korral tuvastada ehitise vastavus detailplaneeringule või projekteerimistingimustele. Ehitise auditi tellib ja selle eest tasub ehitise omanik.

Järelevalveosakond otsustab ehitise auditi tulemusel täiendavate riikliku järelevalvemeetmete vajaduse, arvestades eelkõige ehitistele esitatavate nõuete täitmist, sealhulgas olulise või kõrgendatud ohu esinemise võimalikkust; ehitise ehitamise aega; ehitise kasutamise otstarvet; kinnisasja omaniku ning vajaduse korral piirnevate kinnisasjade omanike õiguste ja huvide kaitset. Kui ehitise auditi tulemusel selgub ehitise ümberehitamise, lammutamise või muu selline vajadus, teeb ehitusamet ettekirjutuse ehitise nõuete vastavusse viimiseks. **Nimetatud kohustuse täitmisele sundimiseks on sunniraha ülemmäär füüsilisele isikule 10 000 ja juriidilisele isikule 100 000 eurot.**

Enne ehitusseadustiku jõustumist ebaseaduslikult ehitatud ehitise ehitisregistrisse kandmine

Enne ehitusseadustiku jõustumist ebaseaduslikult ehitatud ehitise ehitisregistrisse kandmise eest tasutakse riigilõivu 500 eurot. Seega tuleb riigilõivu tasuda ainult nende ebaseaduslike ehitiste kandmise puhul, mis on ehitatud alates 1. jaanuarist 2003. Riigilõiv rakendub selliste ehitiste puhul, mis on püstitatud ilma igasuguse loata ning millel pole mingit õiguslikku alust.

Viimsi Teataja

www.viimsiteataja.ee

@viimsivald

Facebook.com/ViimsiTeataja
Facebook.com/ViimsiVald

Peatoimetaja: Rain Resmelt Uusen, tel 602 8840, e-post rain.uusen@viimsivv.ee
Väljaandja: Viimsi Vallavalitsus
Trüki toimetanud: Meedium OÜ, tel 5661 1097, e-post yks@ajakirjys.ee
Kojukanne: Express Post AS, tel 617 7717, e-post tellimine@expresspost.ee

Vallaleht ilmub kaks korda kuus reedeti.

Ajalehe järgmine number ilmub 8. novembril. Kaastööde ja reklaamide esitamise tähtaeg on 31. oktoober kell 16.

Toimetuse ootab kaastöid ja reklaame e-posti aadressil **vt@viimsivv.ee**. Kaastöid võib tuua ka otse toimetusse või saata postiga aadressile **Nelgi tee 1, 74001 Viimsi, Harju maakond**.

Toimetusel on õigus kaastöid toimetada ja lühendada.

Valla teevalgustuse arengud 2019. aastal

UUENDUSED Käesoleval aastal on valla teevalgustus kasvanud 5324 valgustuspunktilt oktoobri lõpuks 5650 punktini. Võrrelduna eelmise aastaga (2018 kasv 285 punkti) on kasv 326 punkti, töodel seati põhiorhk mahukamatele objektidele ja eesmärgiks võeti kogu valla põhiteedevõrk valgustatuks saada.

Alar Mik
ehitus- ja kommunaal-
osakonna juhataja

Teedeehituslike töödega rajati 147 uut valgustuspunkti

Teevalgustust rajati eraldi tegevusena ning mahukamate tee-ehituslike tööde koosseisus. Teetöödest oli suurimaks objektiks Reinu tee valgustamine, kus paigaldati 100 uut Philipsi LED-valgustit (sh ülekäiguraja valgustus), võimsusega vahemikus 16 W kuni 61 W (lisaks uue valgustuse ehitusele vahetati tööde käigus välja 12 amortiseerunud valgustit). Reinu tee valgustamistööde maksumuseks kujunes 265 153 eurot, töid teostas YIT Infra Eesti AS-i alltöövõtja Elektritsentrum AS. Teiseks suurimaks tööks oli Vehema tee II etapp, mille käigus paigaldati alates Tulbi teest kuni Pärnamäe teeni 41 uut Philipsi LED-valgustit (sh ülekäiguraja valgustus), mille võimsused varieerusid vahemikus 18 W kuni 68 W. Teevalgustustööde maksumus oli 85 316 eurot, töid teostas Altos Teed OÜ alltöövõtja Elektritsentrum AS. Vana õhuliinidega Vehema tee valgustus mahuga 29 masti demonteeriti ja sellega renoveeriti muuhulgas Krillimäe tee amoritseerunud süsteem ja tehti mõnes kohas valgustuspunktide parendusi. Lisaks sai Vehema teelt alanud Lageda tee pime lõik 6 valgustit kergliiklustee ehituse raames, valgustustööde maksumus oli 4017 eurot. Tee-ehituslike töödega panustati valla tänavavalgustuse rajamisse ühtekokku 354 486 eurot.

Töid tehti mitmetes külates

Käidutööde raames telliti valla käidukorraldajalt AS-ilt KH Energia-Konsult väiksemahulisi valgustustöid (kuni 6 punktiga) ühtekokku 13 objektile (teele), millest osad on veel töös. Valgeks sai Soosepa tee lõik, alates Soosepa põigust kuni Pärnamäe teeni (52 W LED-valgustid), Lännekalda tee läbiva liiklusega lõik sai 3 valgustit (19,6 W LED-valgustid). Randveres asuvale Kadri teele paigaldati 40,5 W LED-valgustid (5 punkti). Metsakasti tee lõigule lisandus 2 valgustit, Ploomi teele 2 valgustit, Põldheina tee alguse pime lõik sai 3 valgustiga valgustuse, Männikäbi tee sai 5 valgustiga valgeks, Kasteheina teele paigaldati juurde 6 valgustit ja eraldi valgustati Metsaveere ristmik, Hundinuia tee sai 2 valgustit ja Kabelikivi tee Muugal sai 5 valgustiga paigaldise.

Kõikidele eelmainitud teedele paigaldati 31,5 W Philipsi LED-valgustid. Püünsis asuvale Sinilille teele paigaldati pärast elektriliinide töid 2 valgustit ning Mesilase teele paigaldatakse 1 valgustit. Tagakäär tee valgustamata lõigule paigaldati 2 valgustit. Kokku on erinevate väiksemahuliste valgustustööde mahuks 69 416 eurot.

Mänguväljakud saavad valgeks

Ka on sel aastal kavas rõhku panna mänguväljakute valgustamisele. Töös ongi veel valgustuse rajamine Haabneeme ranna mänguväljakule (3 valgustit) ja spordiväljakule (1 valgustit). Lisaks on kavandatud valgustada mitmed mänguväljakud ja külaplatsid – mõisapargi

Muuga tee pime lõik on lõpuni valgustatud. Foto: Taavi Valgmäe

mänguväljak (2 valgustit), Tammneeme mänguväljak (3 valgustit), Ägrumäe mänguväljak ja külaplats (1 valgustit), Kelvingi mänguväljak (1 valgustit) ja Muuga mänguväljak (1 valgustit). Mänguväljakute valgustamistööde maksumus on kokku ligi 28 700 eurot.

Valla põhiteedevõrgu valgustamine

Eraldi korraldati hange suuremahuliste teevalgustustööde teostamiseks. Hange viidi läbi viie erineva tee valgustamiseks ja hanke võitsid kolm erinevat ettevõtet erinevates osades. Randvere külas rajati Kibuvitsa teele ja Tiitsu teele õhuliinidel tänavavalgustus, kokku paigaldati kummalegi teele 15 LED-valgustit, võimsusega 31,5 W. Töid teostas Kibuvitsa teel AS Elero (maksumus 18 000 eurot) ja Tiitsu teel AS KH Energia-Konsult (mak-

Mastide paigaldus Tulbi teel. Foto: Alar Mik

Valla teevalgustus 2019: statistika ja arvnäitajad

- Viimsi valla teevalgustuse suurus 5650 valgustuspunkti
- 2019. aastal juurde lisandunud 326 valgustuspunkti
- Käidutöödega vahetatud olemasolevaid lampe 243 tk
- Valgusteid remonditud 79 tk
- Grafitit eemaldatud valgustuse kilpidelt 12 tk
- Erinevaid rikkeid kõrvaldatud 300 tk
- Keskmine uue punkti maksumus 2442 eurot (punkti ehitamisel)
- Keskmine uue punkti maksumus 1600 eurot (punkti lisamisel)

sumus 27 072 eurot). Muuga teel jätkati radarjuhtimisega valgustuse ehitamist kuni Kordoni teeni. Kokku sai Muuga tee juurde 19 liikumisanduriga Philipsi 61 W LED-valgustit. Töid teostas Muuga teel samuti KH Energia-Konsult, maksumuseks kujunes 63 528 eurot. Metsakasti külas asuval Heinamaa teel rajati 7 valgustiga teevalgustussüsteem, kuhu paigaldati 27 W Vizulo LED-valgustid ning Viimsi aleviku ja Pärnamäe küla vaheline Tulbi tee (end Tulbiaia tee) sai valgeks 15 tk Vizulo 45 W LED-valgustiga. Kummalgi teel teostas tööd OÜ ProSystem, tööde maksumus kokku 64 800 eurot.

Teevalgustustöödega valgustati valla põhi- ja kogujateid, et tagada liiklusohutus suurema liikluskorrumusega teedel. Teevalgustustööde maksumus ühtekokku on 173 400 eurot, mille käigus paigaldati 71 uut LED-valgustit. Keskmiseks valgustuspunkti hinnaks kujunes hanke tulemusel 2442 eurot.

Tark juhtimissüsteem ja arengukava

Käidukorraldusse lisandus 10 kuuiga täiendavalt 95 punkti valgustusmahtu. Suure osa sellest hõlmas Haabneeme aleviku LED-valgustus, kus 340 demonteeritud valgusti asemele tuli 402 uut punkti ja hooldatavate valgustuspunktide suurenemine toimus 61 punkti võrra.

Kõik uued rajatud süsteemid ühendatakse ka targa juhtimissüsteemiga CityTouch, peamiselt rakendatakse kilbipõhist juhtimist, kus juhtimissüsteem tagab ühtse kilpide sisse-välja lülitamise (20 lux + 90 sek), samuti suuremate rikete korral (näiteks peakaitsme raketumisel) koheselt teavituse ja võimaluse viga tuvastada jm.

Ühtekokku on Viimsi vald investeerinud sel aastal tänavavalgustuse rajamisse ja seeläbi liiklusohutusse ligi 625 000 eurot, millele lisanduvad veel Haabneeme LED-valgustuse projekti tegevused. Valla teevalgustuse mahust on oktoobri lõpu seisuga ligi 27% LED-valgustus – kogu see üleminek on toimunud viimase 4 aastaga, varem oli LED-ide osakaal 0%.

Lähiajal kinnitatakse ka Viimsi valla tänavavalgustuse arengukava 2019–2029 (TVAK), mis näeb ette ühe põhilise tegevusena teevalgustuse renoveerimise ja tarkade süsteemide kasutuselevõtu ning teiseks on rõhk pimedate teede valgustamisel, kus on põhimõtte suurema liikluskorrumusega teedelt liikuda järg-järgult vähesema liiklusega teedele.

Vallavalituse jaoks on tänavavalgustuse valdkonna arendamine jätkuvalt prioriteet, teevalgustuse otsene mõju on liiklusohutus ning samuti aitab see kaasa turvalise keskkonna loomisele.

Raamatukogu kolimisele saavad kõik kaasa aidata

Algus lk 1

Raamatukogu ühendatakse noortekeskusega – miks see kasulik on?

Nii raamatukogul kui ka noortekeskusel on ühes ja samas vanuserühmas külastajad, kusjuures tegevused sageli kattuvad või on võimalik neid ühendada. Ma väga loodan, et see hakkab toimima ka meie uutes ruumides ja mitte ainult ruumilises tähenduses, vaid ka sisuliselt. Minu usku sellesse kinnitab asjaolu, et me oleme oma eelnevates aruteludes enne kokkukolimist leidnud mitmeid võimalusi ühisüritusteks ja tegevusteks. Veidi nõutuks on mind teinud asjaolu, et meie mõlema asutuse külastajatele on uutes ruumides loodud eraldi sissepääsud, kuid usun, et koosolemine lahendab ka selle nn probleemi. Miks ma sellele üldse tähelepanu pööran, on see, et mujal maailmas on need saanud ühe terviklahenduse ka ruumilises mõttes.

Kas uute ruumide otsimisel oli ka kindlaid tingimusi?

Alustaks ruumide suurusest, mis on üks olulisemaid tingimusi. Olemas on rahvusvaheline standard, mida soovitakse aluseks võtta ja mille kohaselt arvestatakse raamatukogu kasuliku pinna suurusks 100 m² 1000 elaniku kohta. Veel praeguses asukohas, Kesk tee 1 on raamatukogul kasulikku pinda 566 m². Arvestades ülal loetletud soovitusi on praegune pind ikka väga-väga napp. Kui võtame,

et Viimsi valla elanike arv ametliku statistika järgi on kasvanud juba üle 20 000 elaniku, siis on uutes ruumides raamatukogu jaoks pinda 1. korrusel 1770 m² ja 2. korrusel 590,3 m². Seda pole palju, sest raamatukogu vajab teadaolevalt kasvuruumi.

Tähtsusest järgmine tingimus on asukoht, mille juures on määrav, et sinna on koondunud elanikkonnale teenuseid osutavad kultuu-

ri-, haridus- ja teenindusasutused. Ideaalis on soovitatav, et raamatukogu tuleks paigutada rahvarohkese kohta, kus inimesed igapäevaselt niigi liiguvad. See aitab kaasa raamatukogu liitumisele kogukonna muude aspektidega ja raamatukogusse sisseastumine muutetakse võimalikult lihtsaks. Need kohad on vabaaja- ja ostukeskused jm eriti külastatavad kohad.

Kolmandaks oluliseks tingimu-

seks asukoha juures on asjaolu, et see oleks kergesti ligipääsetav kõigile elanikele, olenemata transpordivahendist, millega raamatukokku soovitakse tulla. Kusjuures äärmiselt vajalik on parkla olemasolu, mida vanas asukohas pole olemas. Mitte vähem tähtis on, et raamatukogu põhiline osa asuks esimesel korrusel, mis ka uutes ruumides rakendub, ning teisele korrusele pääseb liftiga.

Raamatukogu 1. korrus ootamas kolijaid. Foto: Anne-Mari Visnapuu

9. novembril on plaanis moodustada inimkett. Räägi sellest!

Oleme kutsunud 9. novembril kell 12–14 Viimsi inimesi abiks raamatute kolimisel seepärast, et meie käest on palju kordi küsitud, kuidas saaks kolimisel abiks olla. See annab märku, et raamatukogu on inimestele tähtis ja et me nii saaksime raamatukogu uues kohas kiiremini avada.

Loodud on põnevaid lahendusi ja võimalusi nii ruumide kui ka tehniliste vahendite osas kõigile.

Nii mitmegi Eesti raamatukogu raamatud on sellisel moel jõudnud uute ruumide riulitele. Minu teada moodustus pikim inimkett (ligi 2 km) Läti rahvusraamatukogu kolimiseks uutesse ruumidesse, millest võtsid osa ka paljud Eesti raamatukoguhoidjad.

Oleme Kesk tee 1 ja Randvere tee 9 vahelise inimketi pikkuseks arvestanud umbes paarsada inimest. Kui inimesi tuleb rohkem, siis see aitab kiirendada raamatute jõudmist riulitele. Meie oleme raamatukogus lootnud, et ilm soosib meie ettevõtmist ja et see saab olema üks meelde jääv sündmus Viimsi valla ajaloos.

Happy Jazz Festival

29.okt-3.nov 2019

James Morrison (AU)
Estonian Dream Big Band
Caron (GB FI), Wade Mikkola Trio
Estonian Voices
Maja Magedli (HUN)
David Golostšokin, Gasan Bagirov (RU)
Jan Uuspõld, Mairo Marjamaa, Rene Puura
Vaiko Eplik, Ain Agan, Andre Maaker
jpt

www.happyjazz.ee
Piletid Piletilevist ja tund enne algust kohapeal.

VIIMSIS VALD, AVRecords, ARENG.EE, Lavendel Spa Hotel, evian, JUNCENT, Telia, Jazz

Viimsi SPA
ilu- ja tervisekeskus

Kole köha? Natuke nohu?

Viimsi SPA tervisekeskuse soolakamber toob leevendust.

Nüüd 4-korra pääse vaid 30€

BRONEERI KÜLASTUS www.spatallinn.ee/soolaravi • 606 1160 / spa@spatallinn.ee

Kogume lastekodu toetuseks kohvipuru

HEATEGEVUS Kutsume rannarahvast üles toetama Haiba lastekodu. Toetamiseks pole vaja teha muud, kui kokku koguda kohvi tarbimisest järelejäänud kohvipuru ehk kohvipaks.

Robert Pappel
Haabneeme kooli õpilane

Kohvipurust omakorda saab toota rohelist elektrit, mis annetakse kohvitootja Pauligi kohvipuru projekti raames lastekodule. Projekt kestab 1. oktoobrist 20. detsembrini 2019. Jõulude ja aastavahetuse pidustustest üle jäänud kohvipuru võib ära viia 2. ja 3. jaanuaril 2020.

Eestlased on suured kohvisõbrad ja kohvi tarbimises jääme alla vaid põhjanaabritele Soomes. Keskmine eestlane joob 2 tassi kohvi päevas, millest jääb üle umbes 10 grammi kohvipuru, mis teeb aastas ligikaudu 7,3 kilogrammi puhast kohvipuru inimese kohta. Enamasti rändab see kiiremas korras olmeprügi hulka ja sealt edasi prügmäele. Leidub ka neid, kes kohvipuru taimedele väetiseks panevad, mis on ka hea mõte. Mõlema teguviisi puhul kohvipuru lagunemisest tekkinud biogaas paisatakse õhku.

Biogaas on looduslik gaas, mis tekib kõikide orgaaniliste jäätmete lagundamisprotsessi käigus. Eri-nevate jäätmete lagunemisel eral-

dub erinevas koguses biometaan. Võrreldes teiste jäätmetega on kohvipurust biometaan sisaldus eriti kõrge, tervelt 60%! Atmosfääri paisatud metaan on 21 korda ohtlikum kasvahoonegaas kui süsihappegaas. Arvutused näitavad, et ühest kilogrammist kohvipurust saab toota 250 liitrit biogaasi. Kui sellest eraldada biometaan ning see elektrienergia tootmiseks suunata, aitame kaasa õhureostuse vähendamisele.

Ühest tonnist kohvipurust saab biogaasijaamas toota tervelt 500 kilovatt-tundi elektrit. Kui üks keskmine kohvisõber joob päevas kaks tassi kohvi, siis teeb see kokku 184 tassi kolme kuu peale. Sellest kogusest kasutatud kohvipurust toodetud roheline energiaga saaks lamp põleda 368 tundi ehk rohkem kui 15 ööpäeva või saaks selle energiaga teha umbes 184 smuutit või laadida 184 korda telefoni. Televisorit võiks vaadata ligikaudu 6 ööpäeva või teha arvutis tööd 18 tundi.

Kohvitootja Paulig on koostöös teadusteatriga KVARK nende teadmiste alusel algatanud kolme-kuulise kohvipuru kogumise projekti. Sellest saavad osa võtta kõik eraisikud, ettevõtted ja organisatsioonid. Projektiga liituvad peavad

Robert Pappel
veab Viimsis kohvipuru kogumist.
Foto: erakogu

lihtsalt käepärasesse anumasse koguma kohvi tarbimisest üle jäänud kohvipuru ja selle toimetama Pauligi esindusse Mustamäel (Aianidi tee 13). Kusuures vahet ei ole,

kas kohvipuru hallitab või on veidi niiske – elektri toomist see ei sega, kuid kohvipuru peab kindlasti puhas olema. See tähendab, et kohvifiltrid ja -padjakesed ning isegi muud biojäätmelised võivad lagundamisprotsessi segada. Pauligi esindusest toimetab jäätmeteevõtte Ragn Sells kohvipuru Vinni biogaasijaama.

Elmisel aastal korraldas Paulig 25-päevase kohviringluse pilotprojekti, mille käigus koguti üle Eesti 4,4 tonni kohvipuru. Sellest toodetud roheline energiaga kaeti SOS Lasteküla 5 majapidamise ühe kuu elektri varud. Viimsi vallas kogusid Taru Viimsi, Tallinn Viimsi SPA, restoran Kobar, kohvik Lyon, Arctic Spas, Vilbel Furniture, vinoteek Viareggio, Viimsi vallavalitsuse kohvituba ja Miiduranna küla inimesed 10 päevaga kokku 100 kilogrammi kohvipuru. Täna on projektiga liitunud Taru Viimsi, kohvik Lyon, Viimsi vallavalitsus ning Miiduranna küla elanikud, lisaks veel advokaadibüroo Leppik ja Partnerid, Estateguru ning Karulaugu Reval Cafe. Koolidest on praeguseks projektiga ühinenud Haabneeme, Viimsi ja Randvere kool koos õpetajate, õpilaste ja lastevanematega.

Projektiga on oodatud ühinema kõik ettevõtted, küla- ja saarekogukonnad ning eraisikud. Kui Vinni biogaasijaama reaktor mahutab suurusjärgus 100 000 tonni biojäätmel, siis võime julgelt võtta ees-

märgiks koguda seekord kokku vähemalt 100 tonni kohvipuru. Selle tulemusena ei peaks Haiba lastekodu mõnda aega oma elektriarvete pärast muretsema, suur hulk metaani jääks õhku paiskamata ja me kõik saaksime rahul olla teadmise- ga, et joodud kohvi teekond ei lõppe tassis ega prügi hulgas.

Sellel ettevõtmisel on ka pikemas perspektiivis mitu eesmärki. Kohvipuru kogumine oleks esimene samm kvaliteetsete biojäätmekogumise suunas, millest võiks alguse saada üldine biojäätmekogumissüsteem Viimsi vallas. Mida rohkem ja kvaliteetsemalt me biojäätmekogume, seda suurem on tõenäosus, et meie biojäätmekogumised hakkavad lähitulevikus olema osa ringist meie kodudesse jõudva elektrienergia tootmisel. Lõpuks jõuab biogaasijaamades toodetud huumus samuti põldudele.

Viimsi valla abiga jõuab koolides kogutud kohvipuru Mustamäele. Kui tunned, et soovid selles ettevõtmises kaasa lüüa kas kohvipuru kogudes või kogutud puru transportimisel Mustamäele, anna endast julgesti teada, kirjutades e-posti aadressil robert.pappel@haabneeme.edu.ee või tere@taruviimsi.com.

■ Rohkem infot käimasoleva kampaania kohta loe www.paulig.ee.

Hea viimsilane, tule tutvuma Randvere kooliaia projektiga!

Töötuba toimub kogukonnapäeval Randvere kooli väikeses majas 5. novembril algusega 18.00

Kooliaed rajatakse õppetöö mitmekesistamiseks õuesõppe ja praktilise tegevuse kaudu nii tavaklassidele kui ka HEV õpilastele. Tutvustame projekti ideed ja räägime permakultuurist linnaaedades.

Inimene õpib kõige rohkem, kui näeb, kuuleb, katsub ja katsetab.

Randvere kooliaia projekti saad ka omaltpoolt toetada:

SA Viimsi Kooli Fondi konto EE102200221060138513. Selgitusse märkida: annetus Randvere Kooliaed

Seeniorid tantsuga sügises & Viimsi vald 100

29. nov. kell 17.00 Viimsi koolis Randvere tee 8

Meeleolu loovad **Viimsi muusikakooli jazzband** Tallinna Võru Seltsi folklooriansambel LIISO

Tantsumuusika **Boris Lehtlaan ja Are Jaama**

Ootamas **tervitusjook, suupisted catering'ilt TULI**

Pääsmed 10 € müügil alates 4. nov. VPÜ ruumis Kaluri tee 5 ja Randvere päevakeskuses

Korraldab Viimsi Pensionäride Ühendus

Kiusajad on need lapsed, kel p

Vanemad, öelge oma lastele, kui palju te neist hoolite, kui kallid nad teile on. Eestlane ei ütle selliseid sõnu kahjuks tihti.

KOOLIKIUS Viimsi vallavalitsus tunnustas õpetajate päeval, 10. oktoobril tänuväärse töö eest Randvere kooli Kiusamisvaba Kooli (KiVa) meeskonda, kuhu eelmisel õppeaastal kuulusid Liina Lüütsep, Mari-Liis Mugra, Triin Hallik ja Alari Allika. Sel aastal lisandus tiimi õpetaja Kaisi Klaas.

Silja Oja
Viimsi Teataja
kaasautor

Viimsi Teatajale rääkisid kiusamisvaba kooli põhimõtetest lähemalt koolipsühholoog **Liina** ning õpetajad **Alari** ja **Triin**, kellest viimane on ühtlasi KiVa tiimi juht Randvere koolis.

“Olin ise koolis õpilasena natuke puujään – tähelepanu armastav laps, kes õpetajatele närvidele käis. Pidasin end probleemseks õpilaseks, aga kui ülikoolis asja uurisin, sain aru, et olin täitsa tavoline, normaalne laps. KiVa aitab mul nüüd n-ö karmavõlga tasuda, kuna olin ise õpilane, kes mõne koolikaaslasega kõige paremini ei käitunud. Praegu saan ma aru, miks kiusatakse ja kuidas õpilased kiusatavaks satuvad – tihti on see peres või isikuomadustes kinni,” räägib Rakverest pärit Alari, kes praegu töötab Randvere koolis loodus-, inimese- ja ühiskonnaõpetuse õpetajana.

Mis on Kiusamisvaba Kool ehk KiVa? Kuidas see toimib?

Alari: Me võitleme koolikiusamise vastu. Eesmärk on see, et kool saaks kiusamisest vabaks. See on nagu investeerimine tulevikku – pikaajaline protsess, mille tulemused tulevad hiljem.

Triin: Jah, see on hea võrdlus, sest ka investeerimises esineb tagasilööke. Me tegeleme eeskätt kiusamise ennetamisega. Sellesse programmi on kaasatud kogu meie 6-klassiline kool, kõik lapsed läbivad 10 tundi, et saada aru, kuidas kiusamist ära tunda ja ennetada, vältida ja heastada. Oluline on meeles pidada, et mitte iga konflikt ei ole kiusamine, laste vahel esineb ka lihtsalt lahkkelisid. Räägime selles programmis, kui suur roll ja vastutus on kiusamise pealtvaatajatel. Eesmärk on kasvatada julgust märgata ja kohe reageerida. Selge on paraku aga ka see, et kiusamine ei kao päriselt kunagi ära, sest me tegeleme inimeste, mitte robotitega.

Liina: Sageli on lapsevanematel kõrged ootused koolile ja ka lastele, et nüüd saab kõik kohe kiiresti korra, aga inimeste käitumise muutmine on pikaajaline protsess.

Kas meie ülikoolid valmistavad õpetajaid õpilastega suhtlemiseks ja nende mõistmiseks piisavalt hästi ette?

Alari: Minu ajal õpetati tulevastele õpetajatele ülikoolis psühholoogiat vähe, aga õnneks omandasin vajalikud teadmised seoses oma eriala ehk inimeseõpetusega. Kindlasti tuleks ülikoolis rohkem sotsiaalse te oskuste õpetamisele keskenduda ning vähem minna süvitsi ainesse.

Triin: Ka minu ajal jäi psühholoogiaalastest ainetest ülikoolis vaja-

ka, oleks tahtnud rohkem teada laste erisustest.

Kuidas KiVa Randvere koolis alguse sai?

Triin: See programm tuli Eestisse Soomest, kus see loodi juba 2006. aastal. Randvere koolis oleme seda juurutanud alles poolteist aastat. Kokku on Eestis KiVa-ga liitunud 91 kooli. Esimesel õppeaastal kuulusid Randvere kooli KiVa tiimi ka tugispetsialistid – koolipsühholoog ja sotsiaalpedagoog, lisaks vabatahtlikkuse alusel õpetajad. Sel õppeaastal on tiimi liikmed vahetunud, lisandunud on õpetaja Kaidi.

Mis on koolikiusamine?

Triin: Tihti väljendub see eiramises, seda eriti väiksemate laste puhul – näiteks ei võeta osasid lapsi mängu. Teises kooliastmes ilmuvad halvasti ütlemlised ja sildistamine. Näiteks juhtub selline väike asi, et laps pillab klaasi maha ja terve klass hakkab selle peale naerma. Suuremate laste puhul paistab kiusamine silma ka koridoris kaarega mööda kõndimise näol.

Koolid saab kiusamisvabaks läbi tugeva koostöö. Fotod: Tiit Mõtus

Randvere Kooli psühholoog, KiVa tiimi liige Liina Lüütsep.

Liina: Koolikiusamine väljendub erinevates asjades – näiteks on see grupist välja tõrjumine, halvasti ütlemine, asjade ära võtmine või peitmine. Kiusamiseks saame seda nimetada siis, kui tegemist on korduva ja pikka aega kestnud tegevusega. Ehk siis õpetajatel ja koolis töötajatel on oluline välja selgitada, kas laste vahel on konflikt, tüli või kiusamine. Sageli satuvad kiusamise ohvriks lapsed, kes ei ole nii enesekindlad ega julge oma kaaslastele midagi vastu öelda, samuti puudub neil julgus minna täiskasvanule rääkima.

Mõnikord kiusatakse ka trotsist – laps kiusab, sest teda ennast on varases lapsepõlves kiusatud.

Alari: Kiusamine on järjepidev valu või piina tekitamine, mis põhineb lapse erisustel – välisusel või õpi- ja suhtlusoskustel. Kiusamise võib käivitada ka hügieenimure – kui riided lõhnavad, siis hakkavad teised selle kallal võtma.

Triin: Mina olen näinud ka täiesti tavalise, aga lihtsalt haprama ja tagasihoidlikuma lapse kiusamist, kes on muidu igati stabiilsest ja majanduslikult heal järjel olevast perest.

Alari: Mõnikord kiusavad ka vanemad oma lapsi. Nägutavad, ei kuula neid, ei saa aru, et “Kuidas sina siis hakkama ei saa?!” Nad panevad oma lapsele liiga suured ootused.

Miks saab lapsest kiusaja?

Triin: Kiusajad kindlustavad oma positsiooni, kompenseerides sellega oma ebakindlust.

Alari: Kui tunnis hakkama ei saa, siis vähemalt vahetunnis oled kõva mees.

Liina: Sageli on kiusaja ka ise hädas ning tal endal on näiteks on perekond lagunenu või sõbrad on ta kuskilt grupist välja jätnud ja teiste kiusamine on tema viis oma haavatavust peita.

Alari: Kiusajaks ei saada tühja koha pealt, alati on kuskil taustal mingi mure. Kiusajad on need lapsed, kel pole kodust tuge.

Liina: Mõnikord kiusatakse ka trotsist – laps kiusab, sest teda ennast on varases lapsepõlves kiusatud. Kes on saanud elus negatiivseid kogemusi, võib sattuda nii kiusajaks kui ka kiusatavaks. Kõik sõltub sellest, millisesse gruppi või keskkonda laps tulevikus satub.

Mis aitaks sellise ahelreaktsiooni katkestada?

Triin: Nii hea kui ka halb nakkavad ja kanduvad edasi. Näiteks kui laps saab hommikul ema või isa käest pahandada, kannab ta selle emotsiooni kooli edasi ja see levib seal, kuni keegi selle katkestab – klassi-

kaaslane ütleb komplimendi või õpetaja kiidab. Hea sõna on see, mis aitab.

KiVa tundides õpimegi, kuidas teha hea tuju kingitusi – need ei ole füüsilised asjad, vaid sõnalised, emotsionaalsed. Mõnikord on ka lihtsalt kallistus suureks kingituseks. Lapsevanem võib lisaks kallistusele panna lapsele hea sõnumiga kirjakeste padja alla. Väiksematele lastele õpetame, et nad kutsuks last, kes on üksi, oma lauda sööma või mänguga ühinema. Võimalusi väikeste asjade kaudu head teha on mitmeid – näiteks kui kellelgi kukub kinnas maha, korja see üles ja anna lapsele tagasi, mitte ära näita näpuga, et näe, sa kaotasid kinda. **Liina:** Mäletan oma kooliajast, kui

ole piisavalt kodust tuge

tega, sest ka nemad saavad edaspidi olukordadesse sekkuda ning kiusamist lõpetada. Nädal-kaks hiljem toimuvad järelvestlused eelkõige ohvri ja kiusajaga – jälle eraldi. Laps peab tundma, et ta ei ole koolis ükski oma muredega.

Kui tihti teie koolis selliseid vestlusi peetakse?

Alari: Tõsiseid juhtumeid, mis vajavad meie sekkumist, on aasta jooksul kaks-kolm. Kiusamine saab alguse juba 1. klassis, aga kui kohe asja lahendamise tegelemine ei hakata, on hiljem palju raskem, sest muster süveneb.

Kuidas kiusamist ära tunda? Andke palun nõu nii õpetajale kui ka lapsevanemale.

Liina: Vanematel tasub olla tähelepanelik ning tunda huvi lapse käekäigu vastu koolis. Ohumärk on see, kui laps ei taha enam ühel hetkel kooli minna ja tal esineb sageli psühhosomaatilisi kaebusi – näiteks pea või kõht valutab. Kui laps on varasemalt olnud sotsiaalne, ent enam ei taha sõpru külla kutsuda või on ebatavaliselt ärritunud olekus. Igal juhul, kui märkate, et laps käitub tavapärasest erinevalt, tasub lapsele aega pühendada ning vajadusel uurida ka klassijuhataja käest, kuidas lapsel koolis läheb.

Triin: Õpetaja võiks jälgida, kuidas toimub paaris- või rühmatöö. Kui kahtlustad klassis kiusamist, anna ülesanne, mis eeldab koostööd – sealt paistab kohe välja, kas kedagi tõrjutakse. Õpetaja ei pea olukorda ükski lahendama, KiVa tiim on toeks.

Alari: Kindlasti ei tohi jätta reageerimata, kui muidu elurõõms laps muutub järsku tuimaks tüükiks, kes ei taha enam midagi teha ega kuhugi minna. Kui tal tekib toitumishäire või kui ta hakkab trenniga üle pingutama. Minu soovitus vanematele on: öelge oma lastele, kui palju te neist hoolite, kui kallid nad teile on. Eestlane ei ütle selliseid sõnu kahjuks tihti.

Milliste muredega lapsed koolipsühholoogi poole pöörduvad?

Liina: Vahel on mured suured, vahel väiksemad. Sagedasemad mured on seotud sotsiaalsete suhetega – läbisaamine kaastlastega, õpetajate või ka vanematega. Lapsed tunnevad end üksikuna ja vajavad ärakuulamist, mõistmist või tahavad end lihtsalt tühjaks rääkida. On lapsi, kes ei tule toime oma igapäevakohustustega, näiteks õppimisega, ja õpimotivatsioon langeb. Tihti tegeleme ka lapse madala enesehinnanguga, mis ju omakorda mõjutab tema hakkamasaamist õppetöös või suhetes kaastlastega.

Mis saab kiusatavast või kiusajast lapsest, kui õigel ajal abi mitte pakkuda?

Alari: Neist kiusajatest, kellega mina kooliajal ühes grupis olin, on osad tänaseks siit ilmast lahkunud ja nii mõnedki elu hammasrataste vahele jäänud – kes kasutab meelemürke, kes on veetnud aega kinipidamisasutuses. Mõned on ka

Randvere Kooli 3.C klassiõpetaja, 6.B matemaatikaõpetaja ja KiVa tiimi juht Triin Hallik.

välja tulnud... Kui oled koolis ühe, võib see sulle tulevikus kätte maksta. Su klassikaaslased võivad olla tulevikus väga olulised inimesed su elus. Tee koostööd, saa nendega juba kooliajal hästi läbi!

Kiusatavast võib aga saada perfektsionist, kes kiusab ennast ise edasi, tahtes alati saavutada maksimumi, endale ja teistele armu andmata. Ta ei julge eksida, sest kardab ühiskonna kriitikat.

Kuidas lapsi aidata?

Alari: Vanematel soovitan vestluse alguses lapsega tuua alati kõigepealt välja positiivseid asju, alles siis rääkida negatiivsest.

Samuti pole vaja survestada lapsi ilmtingimata kõrghariduse poole püüdlema, sest ülikool ei ole kõigile ja ei peagi olema. Tippkokk ei pea käima ülikoolis. Autoremondiluksepp saab oma töökojas tugevaks tegijaks. Akadeemilist haridust tähtsustakse meie ühiskonnas

üle. Mäletan, et mõni õpetaja ähvardas: “Kui sa nüüd õppimisega ei pinguta, lähed kutsekasse!” Mina aga soovitan justnimelt oma lemmikasja minna õppima, ükskõik, kas see annab kõrg- või kutsehariduse.

Triin: Lastega tuleks kodus rääkida sotsiaalmeediast, täpsemalt sellest, et me ei pea vastama sotsiaalmeedia loodud ilu- ega edustandarditele. Need on tihti illusioon ja me oleme kõik erinevad – me kõik ei laula ühtmoodi hästi, ei hüppa kaugust ega joonista. Igapähe, igal lapsel on oma tugevused ja teda tuleb nendest eest tunnustada – kui sportipoisil ei tule luuletuse kirjutamine välja, meenuta talle, kui hästi ta jookseb. Iga õpetaja ja lapsevanem saab neid säravaid hetki meenutada ja lapse enesehinnangut tõsta. Miks me märgime punasega vigu, mitte ei märgi rohelisega asju, mis on hästi?

Liina: Märgake rohkem oma lapse edusamme, kiitke ka pisikeste pingutuste eest. Tunnustage oma last ka siis, kui ta on saanud hindeks 4, mitte ärge küsige, miks ta 5 ei saanud. Nii õpetame neid raskuste ning tagasilöökidega toime tulema.

Lapsevanemad, ärge piirduge kodus lapsega suheldes küsimusega, kuidas koolis läks.

Triin: Soovitan õpetajal, kes näeb näiteks last koridoris nutmas, kohe selgelt sekkuda ja lapsega vestelda. Kuid koridor ei ole alati parim koht, kus hakata last küsitama, mis juhtus, sest pealtnägijad võimendavad pingelist olukorda. Tuleks leida sobiv koht ning selleks ongi meie koolis käesolevast õppeaastast loodud KiVa ruum.

Alari: Lapsevanemad, ärge piirdu-

ge kodus lapsega suheldes küsimusega, kuidas koolis läks, ega sellele järgneva tavapärase vastusega: “Hästi!” Süvene, küsi rohkem. Uuri, kas su lapsel on koolis mõni sõber ja mida nad koos teevad. Huvi oma lapse elust ja sellest, mis talle päriselt meeldib.

Triin: Kui on raske lapsega vestlust alustada, istu lihtsalt ta kõrvale, küsi näiteks küsimusi arvutimängu kohta, mida ta parajasti mängib.

Kas enesehinnangu langus eelneb või järgneb kiusamisele?

Triin: Kui enne seda oli õhuke jää, siis pärast on auk jäänud.

Kuidas laste erisuste teemat koolis käsitleda? Me oleme ju kõik erinevad, erinevatest peredest. Mõnikord erinevad lapsed oma võimetelt, taustalt ja isiksuseomadustelt sedavõrd, et nende arengu vajadusi on tavakeskkonnas raske rahuldada.

Alari: Mina räägin oma tundides, et on normaalne olla erinev. Probleem võib tekkida siis, kui õpetaja ise ei suuda oma mõttestampidest välja tulla.

Kellele peaks vanem märku andma, kui talle tundub, et tema lapse klassis esineb kiusamist?

Triin: Meie koolis võib kirjutada otse KiVa tiimile: kiva@randverekool.edu.ee. Varsti tekitame KiVa ruumi uksele ka füüsilise postkasti, kuhu saab soovi korral anonüümse mu-rekirja poetada. Aga kui koolis pole KiVa, siis on esimeseks kontaktiks klassijuhataja.

Liina: Esmalt soovitan pöörduda ikkagi oma klassijuhataja või õpetaja poole, kellel on kõige rohkem infot lapse kohta ning kes näeb klassis ja vahetundides toimuvat. Lisaks võib vanem loomulikult pöörduda kooli tugispetsialistide või KiVa tiimi poole. Kindlasti ei tohiks jätta pöördumata.

Alari: Oluline on, et lapsevanem annaks märku, kui midagi on! Ei tasu karta, et me hakkame siin näpuga näitama.

Randvere Kooli loodus-, inimese- ja ühiskonna-õpetuse õpetaja, KiVa tiimi liige Alari Allika.

kogu klass naeris lapse üle, kes tunnis eksis vastamisel ja õpetaja ei sekkunud. Täiskasvanutena me peame sekkuma, sest muidu võtame lapselt julguse ka edaspidi õpida ja areneda.

Kas kiusaja saab aru, et teine laps tunneb end tema tõttu halvasti?

Triin: Nad saavad siis aru, kui keegi sellele tähelepanu juhib.

Kuidas KiVa meeskond olukordi lahendab?

Liina: KiVa programm on välja töötanud väga head juhised, kuidas lastega vestlusi läbi viia – kõigepealt räägitakse ohvriga, siis kiusaja(te)ga, igapähe eraldi, samuti vesteldakse klassi ehk pealtvaataja-

Sündmus

Palju õnne Erkki Juhandile
50. juubelisünnipäeva puhul!

Erkki Juhandi. Foto: Viimsi valla arhiiv

Erkki Juhandi on Viimsi kogukonnale andnud hindamatu panuse – ta on EELK Viimsi Püha Jaakobi koguduse rajaja, kiriku ehituse algataja ja eestvedaja. Viimsi Püha Jaakobi kirik pühitseti jaagupipäeval, 25. juulil 2007. aastal. Kirikuehituse patroon oli president Lennart Meri, pärast tema surma Helle Meri.

Erkki Juhandi on sündinud 7. oktoobril 1969 Tallinnas ja on vaimulik. Ta on õppinud EELK Usuteaduse Instituudis ja ordineeriti 30. detsembril 1997 diakoniks. Ta oli EELK Viimsi koguduse diakon aastatel 1994–2007 ning alates 2007. aastast on ta EELK reservvaimulik. Ta tegutseb aktiivse kunstinäituste kuraatori ja galeristina peamiselt Viimsi Püha Jaakobi kirikus. Lisaks on ta korraldanud näitusi Jõhvi Linnagaleriis, Kuressaare Raegaleriis, Nordea Kontserdimajas ja Tallinna Jaani kiriku galeriis. Tänapäevaks on ta korraldanud üle 100 professionaalsete ja ka harrastuskunstnike näituse.

2007. aastal pälvis Juhandi Viimsi valla autasu Viimsi vaal ning 2016. aastal Viimsi valla 2015. aasta kultuuripreemia. Aastast 2017 on ta Eesti Kunstnike Liidu liige.

Õnne, sädet ja tegusat koostöö indu Sulle paljudeks aastateks!

Viimsi vald

Alanud on piletite müük

12. detsembril 2019 kell 19 on Viimsi Pensionäride Ühenduse liikmetel võimalus külastada Estonia teatris ooperit "Toska". Pileteid hinnaga 20 € (tavahind 38 €) on võimalik osta Viimsi Pensionäride Ühenduse ruumis. Korraldaja: Viimsi Pensionäride Ühendus, lisainfo Aime Salmistu, tel 5690 7520.

Viimsi mälumängusarja hooaja esimese mängu võitis Tempo

TOIMUB Viimsi mälumängusarjas toimus 9. oktoobril esimene voor, kus üksteiselt võttis mõõtu 33 võistkonda.

Andres Kaarmann
mälumängu korraldaja

Jätkuvalt heas hoos oli eelmise hooaja üldvõitja Tempo (Taivo Rist, Martti Suurorg, Taave Tuutma, Renee Stamborg), kes kogus 46 punkti. Võitjatele järgnesid 43 punktiga Kelvingi I võistkond (Rando Soome, Karin Soome, Toomas Uritam, Andris Viltšin) ning võrdsest 38 punktist kogunud Meri (Indrek Tarto, Egon Siling, Peep Kallaste, Henri Roos), Mähe (Ragnar Luts, Lauri Randma, Mauri Randma, Erik Vest) ja Lisaküsimus Palun (Kati Esna, Ulli Puidak, Siim Kaare, Randar Lohu).

Sarjas toimub kokku viis mängu. Kõikides mängudes kogutud punktid liidetakse ja nii selgub lõplik paremusjärjestus. Sarja järgmine mäng toimub 27. novembril Haabneeme koolis.

mängi kaasa

1. Septembris pälvis palju tähelepanu parvlaev Estonia, kuna selle hukkimisest möödus 25 aastat. Vandenõuteooriaid on palju ja üheks selleks ka üks keemiline element, mida väidetavalt Estonial veeti. Tegemist on keemilise elemendiga, mis on Eesti Antidopingu poolt kantud keelatud ainete nimekirja. Elemendi avastas Rootsi keemik Georg Brandt ning nime sai Saksa mäevaimu järgi. Mis keemiline element?
2. Maailma põhjapoolseim linn, mis olümpiamänge võõrustanud, on Helsinki. Nimetage maailma lõunapoolseim pealinn, mis on olnud olümpiamängude korraldaja!
3. Küsitaval aastal tuli euro sularahana käibele, Tallinnas Toompeal avati niinimetatud miljonipeldik, sündis Kelly Sildaru ning ukсед avas või võiks hoopis öelda, et sulges Tartu vangla. Mis aasta?
4. Selle linna foon on olnud välisautoritele paeluv ja peibutav juba aastasadu. Mody Dicki autor Herman Melville on reisipäevikusse kirjutanud, et parem olla vihmasel päeval seal, kui ilusa ilmaga ükskõik millises teises linnas. Ernest Hemingway romaani "Üle jõe ja puude varju" tegevus toimub küsitavas sõjajärgses linnas. Richard Wagner kirjutas just selles linnas "Tristan ja Isolde" ning Thomas Manni maailmakuulus novell kannab nime "Surm". Mis linn?
5. Riigikogu esimees Henn Põlluaas on kätt proovinud ka filminduses. Nimelt on ta töötanud ühe Eesti mängufilmi juures kunstnik-lavastajana. Filmi näol on tegemist aga omamoodi Eesti rekordiga. Nimelt on tegemist meie pikima mängufilmiga, mis kestab kokku koguni 285 minutit. Mis film?

Vastused leiad lk 20

Viimsi mälumängu esimese etapi võitja – võistkond Tempo (vasakult: Renee Stamborg, Martti Suurorg, Taave Tuutma, Taivo Rist). Foto: Marje Plaan

MTÜ ERGAMUS
www.ergamus.ee
Info ja pileti broneerimine
pisimusa@ergamus.ee

PISIMUSA
KOGUPERE RÜTMIOHMIK

Hullame trummidel
koos Silver Ulvikuga.
laulab Sandra Ashilevi
Viimsi Huvikeskuses

3. novembril kell 11.00
Teeme kõrvale pai

Pilet 10€ (vanem+laps)
Perepilet 15€
(2 täiskasvanut
+lapsed)

KAPTEN MIHKEL

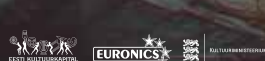
Kapten Mihkel
ARGO AADLI (Tallinna Linnateater)

Autor- lavastaja
DAMIR SALIMZIANOV (Udmurtia)

Kunstnik
RIINA ANDRESEN
Muusikline kujundaja
ARDO RAN VARRES

Valguskujundaja
PRIIDU ADLAS
Etenduse juht
TUULI RAADIK

19. novembril kell 19.00 Viimsi Huvikeskuses

Pilates Pluss

Seenioride treening Viimsi Huvikeskuses
Kolmapäeviti kell 9.00 - 10.00 (saal 1)

Esimene proovitreening **TASUTA!**

Lisainfo ja registreerumine:

www.pilatespluss.ee
terje@pilatespluss.ee
+372 53 85 9570

Viimsi valla lähiaja kultuurikalender

Eakatele

31. oktoobril kell 10.30 jalgsimatk 80+ eakatele Rohuneeme külla. Matk toimub mõõdukas tempos, pikkus 3 km. Kogunemine bussi V1 lõpp-peatuses haigla juures. Korraldaja: Viimsi Pensionäride Ühendus. Info ja registreerimine: tel 5340 5287, Volli. Rohuneeme külas.

13. novembril kell 16 salongiõhtu muusika ja luulega. Külaline on Doris Kareva, musitseerib Robert Jürjendal. Viimsi päevakeskuses.

Lastele ja noortele

25. oktoobril kell 14.30–16.30 märkmikute valmistamise töötuba Randvere noortekeskuses.

28. oktoobril kell 13–19 joonis-tusvõistlus “SÜGIS”. Terve päeva jooksul on võimalus kohapeal joonistada ja jätta oma töö näitusele ning võistlusele. Püünsi noortekeskuses.

29. oktoobril kell 11 Viimsi Happy Jazz Festival. Lasteetendus “Buratino”. Laval: Märten ja Merit Männiste, Venno Loosaar, Olav Ehala, Kelly Uustani. Piletid 7 eurot kohapeal. Rannarahva muuseumis.

30. oktoobril kell 11 ja 18.30 Happy Jazz Festival. Lasteetendus “Buratino”. Laval: Märten ja Merit Männiste, Venno Loosaar, Olav Ehala, Kelly Uustani. Piletid 7 eurot kohapeal. Rannarahva muuseumis.

31. oktoobril kell 11 Viimsi Happy Jazz Festival. Lasteetendus “Buratino”. Laval: Märten ja Merit Männiste, Venno Loosaar, Olav Ehala, Kelly Uustani. Piletid 7 eurot kohapeal. Rannarahva muuseumis.

31. oktoobril kell 15–17.30 Halloveni pidu Randvere noortekeskuses.

31. oktoobril kell 17 Halloweeni pidu. Ootame noori kostüümides Viimsi noortekeskuses.

31. oktoobril kell 17 filmiõhtu Püünsi noortekeskuses.

1. novembril kell 11 Viimsi Happy

Jazz Festival. Lasteetendus “Buratino”. Laval: Märten ja Merit Männiste, Venno Loosaar, Olav Ehala, Kelly Uustani. Piletid 7 eurot kohapeal. Rannarahva muuseumis.

1. novembril kell 10.05 Viimsi Happy Jazz Festival. Noortelt noortele. Viimsi muusikakooli erinevad kollektiivid. Viimsi koolis.

1. novembril kell 12.15 Viimsi Happy Jazz Festival. Noortelt noortele. Viimsi muusikakooli erinevad kollektiivid. Haabneeme koolis.

6. novembril kell 17 Kendama töötuba keerdtreppiga. Viimsi noortekeskuses.

8. novembril kell 10.30 väike-laste loovushommik Viimsi huvikeskuses.

Jumalateenistused

27. oktoobril kell 11 jumalateenistus armulauaga EELK Viimsi Püha Jaakobi kirikus.

27. oktoobril kell 12 jumalateenistus, lastele pühapäevakool Viimsi Vabakirikus.

27. oktoobril kell 14.30 jumalateenistus EELK Randvere kirikus.

31. oktoobril kell 18 usupuhas-tuspüha palvus armulauaga EELK Viimsi Püha Jaakobi kirikus.

31. oktoobril kell 18.30 Vesper Muuga sadama meremeeste kodus (Lasti tee 4, Maardu).

2. novembril kell 12 jumalateenistus Naissaare Püha Maarja kabelis.

3. novembril kell 11 jumalateenistus armulauaga EELK Viimsi Püha Jaakobi kirikus.

3. novembril kell 12 jumalateenistus leivamurdmisega, lastele pühapäevakool Viimsi Vabakirikus.

3. novembril kell 13 jumalateenistus armulauaga Rohuneeme kabelis.

3. novembril kell 14.30 jumalateenistus EELK Randvere kirikus.

10. novembril kell 11 jumalateenistus armulauaga EELK Viimsi Püha Jaakobi kirikus.

10. novembril kell 14.30 jumalateenistus armulauaga Randvere kirikus.

Kontserdid ja teatrietendused

25. oktoobril kell 19 Komöödia-teatri etendus “Igaühel neli nägu”. Osades: Tarvo Krall, Henrik Normann, Kaili Närep ja Eva Püssa. Piletid Piletilevis ja Piletimaailmas 19/16 eurot. Viimsi huvikeskuses.

30. oktoobril kell 19 Viimsi Happy Jazz Festival. Vive la France. Akordioniduo Henri Zibo ja Mikk Langeproon. Piletid 12/10 eurot kohapeal. Kohvikus Lyon.

31. oktoobril kell 19 Viimsi Happy Jazz Festival. Estonian Voices. Piletid Piletilevis. 25/22 eurot kohapeal. Viimsi koolis.

31. oktoobril kell 21 Viimsi Happy Jazz Festival. Öhtusöök-kontsert Venemaa jazzilegendidega. David Goloschokin, Gasan Bagirov. Piletid Piletilevis 20/17 eurot. Broneeri laud restoranis Luu.

1. novembril kell 19 Viimsi Happy Jazz Festival. Oma Jazz. Jan Uuspõld, Mairo Marjamaa, Rene Puura. Piletid Piletilevis ja kohapeal 25/20 eurot. Viimsi koolis.

1. novembril kell 21 Viimsi Happy Jazz Festival. Caron, Wade Mikkola Trio Jam Session. Piletid Piletilevis 20/17 eurot. Broneeri laud restoranis Luu.

2. novembril kell 17 Viimsi Happy Jazz Festival. Diksiländ Tallinn. Piletid Piletilevis ja kohapeal 20/17 eurot. Kohvikus Lyon.

2. novembril kell 19 Viimsi Happy Jazz Festival. James Morrison & EDBB. Piletid Piletilevis ja kohapeal 35/30 eurot. Viimsi koolis.

2. novembril kell 19 Naujene muusikakooli (Läti) akordioni-orkestri kontsert. Piletiteta. EELK Viimsi Püha Jaakobi kirikus.

2. novembril kell 21 Viimsi Happy Jazz Festival. Foyl Aka Jam Session. Piletid Piletilevis ja kohapeal 20/17 eurot. Restoranis Luu.

3. novembril kell 17 Viimsi Happy Jazz Festival. Triller. Vaiko Eplik, Ain Agan, Andre Maaker. Piletid Piletilevis ja kohapeal 17/15 eurot. Viimsi mõisas.

8. novembril kell 19 VAT Teatri etendus “Südame sosin”. Laval Lauri Saatpalu. Piletid Piletilevis ja Piletimaailmas, 17/15 eurot. Viimsi huvikeskuses.

Meelelahutus ja muusika

25. oktoobril kell 21 Sulo Black Rose pubis.

26. oktoobril kell 21 DJ Lenny LaVida Black Rose pubis.

30. oktoobril kell 18 Ivari Hansen Tallinn Viimsi SPA restoranis.

1. novembril kell 21 Night Star Black Rose pubis.

2. novembril kell 21 DJ Margus Kaukes Black Rose pubis.

6. novembril kell 18 Mati Kärmik Viimsi SPA restoranis.

8. novembril kell 21 Full House Black Rose pubis.

9. novembril kell 21 DJ Lenny LaVida Black Rose pubis.

13. novembril kell 18 Ivari Hansen Viimsi SPA restoranis.

Näitused

Kuni 31. oktoobrini raamatu-väljapanek “Eesti kriminaalromaanid” Prangli raamatukogus.

Kuni 31. oktoobrini LeeVe maalinäitus “Minu staarid” Viimsi huvikeskuses.

Kuni 31. oktoobrini “Viimsi raamatukogu läbi ajaloo” Viimsi raamatukogus.

Kuni 3. novembrini T-R kell 14–18 kunstinäitus “Andres Koort – maal + foto” EELK Viimsi Püha Jaakobi kirikus.

Oktoobris ja novembris E kell 11–16 ja K kell 11–15 viimsilase Toomas Tuule loodusfotode näitus Randvere päevakeskuses.

Oktoobris ja novembris kell 10–17 näitus “Viimsi 100” Rannarahva muuseumis.

Sport

26. oktoobril kell 12 Viimsi JK duubelmeeskonna kodumängud –

Viimsi JK II *vs* JK Tulevik II. Viimsi staadionil.

2. novembril kell 13 Viimsi JK esindusmeeskonna kodumängud – Viimsi JK *vs* Paide U21. Viimsi staadionil.

8. novembril kell 19 Eesti meistri-võistlused korvpallis, Saku I Liiga – KK Viimsi/Noto *vs* G4S Noorteliiga. Karulaugu Spordikeskuse korvpalliareenil.

10. novembril kell 13 Viimsi JK esindusmeeskonna kodumängud – Viimsi JK *vs* JK Tabasalu. Viimsi staadionil.

Varia

26. oktoobril kell 10.30 misjonikonverents “Sees või Väljas 2019”. Osalustasu 10 eurot. Eelregistreerimine: misjonikeskus.eelk.ee/konverents. EELK Viimsi Püha Jaakobi kirikus.

9. novembril kell 12–14 “Inimkett” – Viimsi raamatukogu kolib. Kesk tee 1 ja Randvere tee 9 vahel.

10. novembril kell 12–15 isadepäev sõjamuuseumis. Lego-sõjatehnika näitus ja töötuba. Õpituba: möögavõitlus viikingite moodi. Mustkunst ja meisterdamine. Eesti sõjamuuseumis.

Õpi- ja jututoad

27. oktoobril kell 11 väikelaste esmaabikoolitus lapsevanematele Viimsi huvikeskuses.

30. oktoobril kell 18 Hiina köögi saladused Viimsi huvikeskuses.

31. oktoobril kell 18 Tervisetoit – juustu ja jogurti valmistamise õpitu-ba. Tervisekeskuses Harmoonikum.

1. novembril kell 11 õpituba lapsevanematele “Lapsega suhtlemine – kaosest koosloomiseni” Viimsi huvikeskuses.

8. novembril kell 11 õpituba lapsevanematele “Mina olen mina – selg-roog ja lihased”. Viimsi huvikeskuses.

10. novembril kell 12 “Kuidas aitavad Hiina iidset tarkused olla terve sügisel ja talvel?” Viimsi huvikeskuses.

TRREENINGUD

VIIMSI HUVIKESKUSES

ESMASPÄEVAL

12.00 PILATES

19.30 KLASSIKALINE JOOGA

TEISIPÄEVAL

11.30 NAISTE BALLETT

18.30 PILATES

18.45 IDAMAISED TANTSUD

19.30 SHINDO

KOLMAPÄEV

9.00 SEENIORIDE TERVISEVÕIMLEMINE

10.00 QIGONG

12.00 PILATES

18.45 LIHASTREENING

19.30 QIGONG

NELJAPÄEV

11.30 NAISTE BALLETT

13.00 SHINDO

18.00 SELTSKONNATANTS ALGAJATELE

18.45 PILATES PLUS

19.00 JA 20.00 SELTSKONNATANTS EDASJÕUDNUTELE

20.00 IDAMAISED TANTSUD

REEDE

19.00 NAISTE BALLETT

PÜHAPÄEV

12.30 LIHASTREENING

www.huvikeskus.ee

Viimsi Huvikeskus

Nelgi tee 1, Viimsi

VIIMSI

HUVIKESKUS

BEEBIDE JA VÄIKELASTE

VÕIMLEMINE

VIIMSI HUVIKESKUSES

PÜHAPÄEVITI

9.30 - 10.30 beebivõimlemine

10.30 - 11.30 1 - 3 aastased

11.30 - 12.30 3 - 5 aastased

Juhendaja Vello Vaher

ESMASPÄEVITI

9.30 - 10.15 1 aastased

10.30 - 11.20 2 - 3 aastased

11.30 - 12.15 6-12 kuused beebid

12.30 - 13.15 2-6 kuused beebid

Juhendaja Reet Post

Lisainfo

www.huvikeskus.ee

VAT

VAT TEATER

www.vatteater.ee

SÜDAME SOSIN

TUKS-TUKS, KUNI ONGI TUKSIS

Autor: Jevgeni Griškovets / Tõlkija: Toomas Kall / Lavastaja: Margo Teder / Kunstnik: Kaspar Jancis / Valguskujundaja: Triin Hook / Muusikaline kujundaja: Paul Daniel / Laval: Lauri Saatpalu

8.11 kell 19.00 Viimsi Huvikeskuses

Piletid müügil Piletimaailma ja Piletilevi müügipunktidest ning kaupluses Muusa Rahvusraamatukogus

OKTOOBER

e porikuu e vihmakuu

LOODUSE KALENDER Kured lähevad – kurjad ilmad, haned lähevad – hallad maas, luiged lähevad – lumi taga. Ja nii tõepoolest ongi. Vanarahva tähelepanekud looduse kohta peavad vett ka tänasel päeval.

Hommikune
kümbus.
Fotod: Ella Kari

Piibeleht.

Suur
punaliudik.

Harik.

Nüüd, kui kured on läinud ja haned samuti teele asunud, jõuavad põhja poolt meie juurde teiste lindude seas laululuiged, kes jäävad siia kuni lume tulekuni. Laululuik on suur ja graatsiline lind, kuid erinevalt meil sagedasest kühmnohk-luigest palju arem. Seetõttu eelistab ta peatuda vaiksedes lahesoppides ja rabajärvedel. Pole vist ühtegi heli sügises, mis oleks ühteaegu nii ilus ja nukker, kui seda on lendavate laululuikede kluugutamine.

Sammudes mere juurest metsa alla tuleb tõdeda, et sügis on metsa täielikult üle võtnud. Maapinnast lausa õhkub seda sügisele omast rõsket, rammusat lehtede kõdunemise ja millegi tabamatu lõhna. Just seal, niiskes lehekõdus ja pehkinud puutüvedel, on endale kodupaiga leidnud omapärased ja imelikud ning tihti märkamatuks jäävad elusolendid – seened. Lähemalt tutvust tehes selgub aga, et seente maailm on täis lõputut avastamisrõõmu oma erikujuliste ja kireva värvigammaga isenditega.

Vihmakuuga hakkab aga külluseaeg otsa saama. Pimedus on vaikselt lähemale hiilinud ning külm vihm ja tugevad sügistuuled pesevad veel viimaseid värve loodusest välja. Siiski on oktoober võrratu aeg, mil minna loodusesse ja võtta vastu kõik, mida ta pakub. Olgu selleks siis vaiksed hommikud, tormised ööd, ootamatud lumesajud või sillerdav päike, mis ühtäkki tumeda pilvevaiba vahelt paistma hakkab. Võimaluses kõike seda küllust ja kaduvust üheaegselt kogeda on midagi tänuväärset. Ja tänulikkuses omakorda peitub vägi.

Ella Kari
loodushuviline

Laululuiged.

Viimsi vald kutsub märkama ja tunnustama

PARIMAD 1. oktoobrist rakendus Viimsi vallas uus tunnustamise kord, mille alusel on kõigil võimalus tunnustada Viimsi vallas tegutsevaid või vallaga seonduvaid inimesi ja organisatsioone.

Vastavad vormid on leitavad valla kodulehelt. Taotluste esitamise tähtaeg on 20. november.

Taotluse saab esitada e-posti aadressile info@viimsivv.ee või valla maja valvelauas kohapeal. Tunnustus antakse üle 20. detsembril toimival Viimsi valla taasisutamise aastapäeva pidulikul sündmusel.

Tunnustust on võimalik avaldada järgmistes valdkondades:

Viimsi valla aukodanik

Vallale osutatud väljapaistvate teenete ja tegevuse eest, mis on positiivselt mõjutanud valla arengut ja millel võib vallapoolse erilise ausustavaldusena omistada üksikisikule nimetuse Viimsi valla aukodanik.

Viimsi valla aukodanikule antakse Viimsi valla aukodaniku märk ja tunnustus. Tema nimi kantakse valla auraamatusse.

Viimsi valla elutööpreemia

Elutööpreemia eesmärk on tunnustada Viimsiga seotud isikut tema pikaajalise silmapaistva tegevuse eest majanduse, kultuuri, hariduse, spordi, sotsiaal- või mõnes muus valdkonnas Viimsi vallas.

Viimsi vallavalitsuse otsusega määratakse elutööpreemia pälvinud isikule valla tänukiri ja ühekordne rahaline preemia, mille suurus kinnitatakse vallavalitsuse korraldusega. Elutööpreemia antakse üle kord aastas pidulikul sündmusel. Elutööpreemia saaja nimi kantakse valla auraamatusse.

Aasta haridusvaldkonna toetaja

Tunnustuse aasta haridusvaldkonna toetaja andmise eesmärk on märgata üksikisikut või organisatsiooni, kes oma tegevusega on toetanud õppeasutusi, edendanud kooli ja kogukonna vahelist koostööd või väärtustanud haridust.

Aasta haridusvaldkonna toetaja tunnustuse saajale antakse vallavalitsuse tänukiri ja meene.

Aasta kultuuripreemia

Viimsi valla kultuuri aastapreemia eesmärk on tunnustada ja innustada Viimsiga seotud isikuid või organisatsioone, kes on aasta jooksul

kultuurivaldkonnas silma paistnud ning kes on panustanud oluliste sündmuste arengusse või saavutanud oma tegevuses kõrge taseme. Aasta kultuuripreemiaks saab nomineerida nii kultuuritegu, ürituste korraldajat, muusikut, näitlejat, tantsijat, kunstnikku, kultuurikollektiivi, juhendajat jne.

Valla kultuuri aastapreemia saajale määratakse rahaline preemia ja antakse üle meene.

Aasta spordipreemia

Viimsi valla spordi aastapreemia eesmärk on tunnustada ja innustada Viimsiga seotud isikuid või organisatsioone, kes on aasta jooksul spordivaldkonnas silma paistnud ning kes on panustanud oluliste sündmuste arengusse või saavutanud oma tegevuses kõrge taseme. Aasta spordipreemiaks saab nomineerida aasta jooksul silma paistnud treenerit, noorsportlast, sportlast, seeniorsportlast, sporditegu, võistkonda, spordiürituste korraldajat jne.

Valla spordi aastapreemia saajale määratakse rahaline preemia ja antakse üle meene.

Aasta noorsootöö auhind

Viimsi valla aasta noorsootöö auhinna eesmärk on tunnustada vallas tegutsevaid isikuid ja organisatsioone, kes on aasta jooksul silmapaistvalt tegutsenud noor-

sootöö valdkonnas või saavutanud märkimisväärsed tulemused Viimsi valla kujundamisel noortesõbralikumaks.

Viimsi valla noorsootöö auhind on rahaline preemia ja vallavalitsuse tänukiri.

Aasta ettevõtlustegu

Tunnustuse aasta ettevõtlustegu eesmärk on märgata isikut, meeskonda või organisatsiooni ettevõtmise või tegevuse (ka vabatahtliku tegevuse) eest, millega on märkimisväärselt panustatud ettevõtlusvaldkonna arendamisse Viimsi vallas.

Aasta ettevõtlustegu tunnustuse saajale antakse vallavalitsuse tänukiri ja meene.

Aasta keskkonnategu

Tunnustuse aasta keskkonnategu eesmärk on märgata isikut, meeskonda või organisatsiooni ettevõtmise või tegevuse (ka vabatahtliku tegevuse) eest, millega on märkimisväärselt panustatud keskkonnavaldkonna parendamisse Viimsi vallas.

Aasta keskkonnategu tunnustuse saajale antakse vallavalitsuse tänukiri ja meene.

Aasta sotsiaalvaldkonna tegu

Tunnustuse aasta sotsiaalvaldkonna tegu eesmärk on märgata isikut, meeskonda või organisatsiooni ettevõtmise või tegevuse (ka vabatahtliku tegevuse) eest, millega on märkimisväärselt panustatud sotsiaalvaldkonna arendamisse Viimsi vallas.

Aasta sotsiaalvaldkonna tegu tunnustuse saajale antakse vallavalitsuse tänukiri ja meene.

Aasta küla

Aasta küla tunnustuse eesmärk on väärtustada külaelu elujõulisust, sisemist koostööd ja toimivat ühistegevust.

Aasta küla saajale antakse vastav tunnustus, aasta küla logo kasutamise õigus ja sihtotstarbeline rahaline toetus üle valla sünnipäeva tähistamise sündmusel mais.

Lisaks on võimalik esitada tunnustustaotlus Viimsi vallavalitsuse tänukirja andmiseks.

Vallavalitsuse tänukirja andmise eesmärk on tunnustada isikuid või organisatsioone, kes on saavutanud silmapaistvaid tulemusi, täitnud suurepärasel tasemel oma tööülesandeid või märkimisväärselt panustanud valla arengusse. Vallavalitsuse tänukiri antakse saajale üle pidulikul sündmusel.

Esita taotlus:

viimsi.ee/tunnustamine

Koristuspäev loob ka ühtsustunnet. Fotod: Lea Pullerits

Õpilased kodukohta koristamas

Kersti Ojassalu
Lea Pullerits

MAAILMAKORISTUS Sel aastal osales maailmakoristuspäeval 20 miljonit inimest 180 riigist. Eestis koristas väikeprügi vähemalt 28 038 inimest – võrreldes möödunud aastaga pea kolm korda rohkem. Viimsi kooli 1278 õpilasest käisid koristamas pea-aegu pooled – 612 õpilast koos õpetajatega.

Ilusal sügispäeval suundusid nii väikesemad kui ka suuremad kooliõpilased oma kodukanti koristama. Säästlikkust silmas pidades esitati kõikidele koristajatele palve: võtta kodust kaasa vanad kilekotid ja kummikindad. Lisaks meisterdasid 7. ja 8. klasside õpilased kunstiõpetaja juhendamisel vanadest ajalehtedest mikroprügi kogumise kotid. Üheskoos koristati kahe tunni jooksul Haabneeme aleviku territoorium, lisaks Laidoneri park, Haabneeme rand, klindialune terviserada ning koostöös vallavalitsusega ka Muuli tee. Lisaks koristasid õppekäigul olevad 5. klasside õpilased Jõelähtme vallas Kostivere karstiala ja Jägala joa piirkonna.

Lisaks puhtamale elukeskkonnale oli Viimsi kooli prügikoristusel veel mitu eesmärki: õpetada märkama prügi enda ümber, seletada prügi sorteerimise vajadust ja seda, et prügi koht on prügikastis, selgitada taaskasutuse vajadust, õpetada, kuidas ise vähem prügi toota, ning süvendada meeskonna- ja koostöö tegemise oskust. “Algusest prognoosisime, et kokku korjatud prügikogused pole väga suured ja saame kõik oma kooli prügikastidesse mahutada – keskendusime mikroprügile. Kell 13.30 selgus aga tõsiasi, et prügikogused on suured ja kooli prügikastidesse kuidagi ei mahu. Kuna tegime koostööd Viimsi valla kommunaalosakonnaga, siis tellisime prügi kohese äraveo,” selgitab koristuse käiku Viimsi kooli maailmakoristuse projektijuht Kersti Ojassalu. Osa prügist jäi seetõttu kahjuks sorteerimata ja ladustati lõplikult olmeprügina, samuti oli ena-

Mida kõike metsa alt ei leia.

mus korjatud prügist vettinud, must jne ehk taaskasutamiseks kõlbmatu. Leiti ja korjati kokku ka erinevaid suuremaid esemeid nagu autorehvid, televiisorid, kärud jmt, mis viidi Viimsi jäätmejaama.

Pärast koristusaktiooni suundusid õpilased klassiruumidesse, kus teostasid oma prügi analüüsi, arutlesid, mida nad õppisid ja mida tegelikult prügist teha saaks.

Pärast koristusaktiooni suundusid õpilased klassiruumidesse, kus teostasid oma prügi analüüsi, arutlesid, mida nad õppisid ja mida tegelikult prügist teha saaks. “Leitud prügi võib ohustada loomi. Linnud või loomad võivad prügi alla neelata ning see võib nende tervist ohustada,” arutles 6c klass. “Samuti teeb see loomadele ja lindudele elamiskeskkonna kõlbmatuks. Leitud prügi ei lagune, seega kuhjub teda keskkonda aina rohkem ning lõpuks saastab see keskkonda. Liialt saastunud keskkond võib mõjutada nii ini-

meste kui ka loomade elu. Inimeste toitu võib prügist saastuda, saastunud toitu süües jäävad inimesed haigeks. Sama lugu on loomadega.”

Klasside analüüsist selgus, et osalejad õppisid märkama prügi enda ümber, eriti varjatud prügi – prügi pöösaste ja puude all – ning mikroprügi ehk suitsukonisid ja pudelikorke parkimisplatsidel. Õpilased täheldasid, et esmapilgul tundub Haabneeme puhas ja kaunis, aga erinevate pöösaste all, haljasaladel ja metsatukkades on prügi üllatavalt palju ning erakruntidel vedeleb prügi, mida ei saanud koristada, mis aga kandub tuulega ka mujale.

Vallavalitsus transportis jäätmejaama kaksteist 150-liitrist prügikotti, mida hiljem lisandus veel kolm, lisaks suured esemed. Vaatamata sellele, et iga kauplus, spaa, spordikeskus jne koristab igapäevaselt oma territooriumi, olid prügi kogused oodatust suuremad. Leiti kõiki prügilike. Peamine prügilik oli pakend – kilepakendid, plastpudelid ja plastkarbid, papptopsid, mahla-joogipakendid, krõpsupakid, kommi-paberid, pakendite kileümbrised. Oli ka sellist prügi, mida otstarbe alusel ei õnnestunud määratleda – rauast ja metallist poolikuid esemed, mis olid ilmselt ehitusjätmed. Leitud prügi liik sõltus suuresti koristuspiirkonnast: parkimisplatsidel leidis rohkem mikroprügi, kraavides ja pöösaste all pakendeid, rannas lisaks suvehooajast jäänud esemeid.

Teated

Viimsi valla siseliinide sõiduplaanid muutuvad

1. novembrist alates toimuvad Viimsi valla siseliinidel sõiduplaanide muudatused.

Tallinna linnaliinidega paremate ümberistumisvõimaluste tagamiseks ja koolitundide lõpuaegadega paremaks ühildamiseks muutuvad alates 1. novembrist Viimsi siseliinide V1, V2, V3, V5 ja V9 osad väljumisajad. Liinile V1 lisatakse Viimsi keskusest kaks väljumist, kell 12.22 ja 14.22.

Seoses Leppneeme – Kelnase vahelise laevaliini sõidugraafiku muutumisega muutuvad liini V2, V7 ja V9 laupäevased ja liinil V2 ka pühapäevased sõiduplaanid.

Sõiduplaanidega saab tutvuda veebilehel www.peatus.ee.

VT

Randvere küla üldkoosolek

Randvere küla üldkoosolek toimub 23. novembril algusega kell 11 Randvere koolis, aadressil on G.H. Schüdlöffeli tee 4.

Üldkoosoleku päevakord on järgmine: külavanema tööaruanne, küla arengukava muudatusettepanekute arutelu, kommunaalprobleemide küsimused ja vastused, jooksvad küsimused.

Priit Robas
külavanem

uued vallakodanikud

- Berit Freivaldil ja Oliver Joakitil sündis 12. augustil tütar Roselle Bianca.
- Helena ja Mart Angerjärvel sündis 19. augustil poeg Rihard.
- Triin Randrüüdil ja Aavo Samberkil sündis 21. augustil tütar Miia.
- Önnela Vilipuul ja Allar Põldmal sündis 21. augustil poeg Maru.
- Mariliis Liival ja Kristjan Koikil sündis 23. augustil poeg Jakob.
- Kristiin Tempelil ja Mart Pukkil sündisid 25. augustil kaksikud Eliise ja Andreas.
- Kaire Michelsonil ja Aivar Jürgensonil sündis 28. augustil poeg Marius.
- Krislin ja Indrek Leesil sündis 30. augustil tütar Liselle Säde.
- Nele Kööpil ja Mario Lehisel sündis 4. septembril tütar Marie.
- Nele Mangulisel ja Mait Metskülal sündis 11. septembril tütar Marleen.
- Reesa ja Krister Adam Lauril sündis 12. septembril poeg Björn Liam.
- Henelyn Kandveril ja Mauri Molvöginil sündis 16. septembril tütar Iti Marleen.
- Tatevik Meliksetyanil ja Tõnis-Andre Tüرنpuul sündis 17. septembril poeg Daniel.
- Olga ja Anatoli Nerutil sündis 17. septembril poeg Daniel.
- Mari Matjusel ja Lauri Pastil sündis 18. septembril tütar Greta.
- Kai ja Andri Märdikesel sündis 26. septembril tütar Miina.
- Kersti ja Kreego Kruusmannil sündis 27. septembril tütar Kertu Mia.
- Ave ja Jarmo Jaanikivil sündis 27. septembril poeg Karl.

juubilarid Viimsi vallas

95 ■ Maara Kaarlepe	■ Laine Sahtel
94 ■ Aksel Peetsalu	■ Zinaida Grosheva
93 ■ Laine Prits	■ Arvo Toots
91 ■ Liliia Pohl■ Pelagea Lorits■ Fanny Valamaa■ Virve Tammer	■ Veljo Rääsk■ Jüri Rebane■ Sinaida Lajal
85 ■ Veera Roosma■ Mall Ohak■ Eevi Lang■ Margi Orgmets	75 ■ Ants Sirgo■ Maimu Suterma■ Valeri Nabokov■ Maie Mättas
80 ■ Aleksei Bajanov■ Lea-Maie Karner■ Aino Lepik■ Endla Rannaste	70 ■ Toivo Rääim■ Nelja Pšenišņikova■ Terence Anthony Gallagher■ Gevorg Zaharjan■ Terje Ratassepp■ Valentina Alender■ Aleksander Titov■ Jaak Heinola■ Alla Erbe

Pinksilaud motiveerib koolis olema

KOOLIS ON LAHE Kui juba õpetaja mängib õpilastega pärast tunde pinksi, siis mingi iva peab seal olema. Viimsi gümnaasiumis lõppevad tunnid kell 16, paljud lähevad siis koju, mõned trenni, aga osad jäävad pärast väsitavaid tunde lauatennist mängima.

Stella-Maria Sillaste
Hüpernoole toimetaja

Põhjuseid on mitmeid: kellegi on trenn, millel on lihtsalt imelik ajavahe-mik, kus ei ole võimalik koju jõuda, teisel tuleb ema hiljem järele. Aga mis saab siis, kui polegi otsest põhjust, vaid lihtsalt meeldib mängida? Kas tõesti on õpilasi, kes vabatahtlikult jäävad pärast tunde kooli lauatennist mängima ja mitte ainult pooleks ega täistunniks, vaid lausa kaheks või kolmeks? Uurisin paari õpilase käest, mis toimub.

Esmaspäeval pärast tunde oli taaskord juba kamp inimesi kogunenud aatriumisse, sealt näppasin mõne mängija enda juurde ja küsisin, mis mänguseis on. "Palju," vastas poiss. "Aga kauaks te täna siia kavatsete jääda?" "Ei oska öelda, sest kui mängid, siis ajataju kaob nagu ära, võib-olla on see seotud ka asukohaga, kus mängime."

Paljud uued G1 õpilased on tulnud Viimsi koolist ja nii siin kui ka seal on olemas tuntud lauatenni-

seala. Aga kui poistelt küsida, kas mänguhasart tekkis juba seal, vastasid nad, et ei. "Miks te seal nii palju ei mänginud, kui pinksi nii väga meeldib?" "Väiksed olid suured segajad, siin aga algklass pole ja meile meeldib ka see olemine ja tunne, mis siin mängides tekib."

Kui küsisin poiste käest, kui neil oleks kodus pinksilaud, kas nad siis ikkagi mängiksid siin koolis, vastasid nad jah. Põhjus selleks on lihtne: avar ruum, kuhu mahub ka publik ära. "Päris üksi te siin majas aga ka pole, kas siis G3, kellele samuti meeldib mängida, teid ei sega?" "Ei ütleks nii, kuna nad on palju mõistlikumad ja ootavad oma korda ning nad mängivad ainult tundide vahel. Pärast kooli neid aga pole."

Kõige kauem, kuni poisid lauatennist on mänginud, on kella 19-ni. Tuletan veelkord meelde, et tunnid lõpevad kell 16. "Kellega sulle siit kõige rohkem mängida meeldib?" "Hansuga ilmselt, teda tahan ka kõige rohkem võita!" Teine vastas: "ilmselgelt kõigiga, kes minust paremad on, kuna neid võites on rahuldustunne suurem, aga vahva on ka mängida meie ve-

Pinks on VGM-is populaarne.

Foto: Tobias Tikenberg & Fotolia

Moraal koolidele – kui soovite, et õpilased tahaksid olla koolis, õppida koolis ja jääda isegi pärast tunde veel kooli, siis hankige pinksilaud.

ne keele õpetaja Nikolaiga." Poisid kutsuvad teda Nikiks ja ütlevad, et kui temaga mängida, siis ununeb õpetaja ees õpilase staatus ning on tunne, nagu veedaks aega enda sõbraga.

Poiste silmad löid särama, kui küsisin, mida nad arvaksid pinksi-turniirist. "Kas te osaleksite sellisel võistlusel?" "Jaa, muidugi, ikka tahaksime, et selline asi tuleks," arvasid poisid.

Osalejaid oleks nende hinnangul vähemalt 20.

Siit moraal teistele koolidele – kui soovite, et õpilased tahaksid olla koolis, õppida koolis ja jääda isegi pärast tunde veel kooli, siis hankige endale pinksilaud ja suur avar ruum, kuhu see ära mahutada. Poisid plaanivad ka lähitulevikus mängimisega jätkata, kuna see pakub neile lihtsalt nii suurt rõõmu ja vabadust.

Niemi Sofa OÜ pakub tööd

**Karkassi kokkupanijale
Polsterdajale
Monteerija-abitöölisele
Juhi assistent**

Pakume Sulle:

- pikaajalist ja stabiilset töösuhet
- sõbralikku ja toetavat väikest kollektiivi arenevas ettevõttes
- tööd ühes vahetuses 8.00-16.30 ja kollektiivpuhkust suvel
- hea töö eest head tasu
- võimalust kohe tööle asuda

Kui oled asjast huvitatud, siis anna endast teada, saates CV meiliaadressile marek.konsa@niemisofa.ee või helista numbrile **56 890 821**

Niemi Sofa OÜ tegutseb alates 2012 aastast ja me valmistame pehmet mööblit skandinaavia kui ka meie Eesti kodudesse. Asume Viimsis Mälduranna tee-53.

MLA Viimsi Lasteaiad pakub tööd:

ÕPETAJALE (koormus 1,0) ABIÕPETAJALE (koormus 1,0)

Kandideeri, kui oled usaldusväärne, soovid töötada lastega ning oled huvitatud pikaajalisest koostööst meie suures asutuses.

Tööleasumine esimesel võimalusel.

CV ning sooviavaldus saata:
Mirje Trei (MLA Viimsi Lasteaiad personalijuht)
Email: mirje@viimsilasteaiad.ee
Kontakt telefon: 56 220121

VIIMSI LASTEAIAD

Kodu hubasemaks lihtsate nippidega

HYGGE Külmad sügistuuled ja pimedad öhtud... Saabunud aeg lausa sunnib oma koju õdusamat olemist looma. Soovitame lihtsaid nippe, kuidas oma kodu hubasemaks muuta. Kõik vajalikud vahendid selleks leiad Viimsi Keskuse kauplustest.

Viivi Kivipank
vabakutseline ajakirjanik

1 Taimed ja lõikelilled: sobita igasse tuppa mõni roheline taim, potilill või säti lõikelilled vaasi. Veidi rohelust ning värvi lisab värskest ka su meeleolule. Soovitame näiteks orhideesid või krüsanteeme. Laia valiku lilli ja taimi leiad lillekauplusest Öis.

2 Küünlad: pane õhtuti põlema küünlad. Küünlavalguse vaatamine on lausa üks me-

ditatsioonivorm, miks mitte võtta iga päev veidi aega iseendale ning oma mõtetele. Küünlade valik on poodides väga lai – kindlasti leiad endale sobivaima kuju, lõhna ja värviga variandi. Biomarketis on müügil ka steariinküünlad ehk palmivahast küünlad, mis ei tilgu pea üldse, nende leek on suurem ja heledam. Rikkalik valik küünlaid on saadaval ka Selveris.

3 Viirukid: mõnusa aroomi saad koju ka viirukitega. Viirukil on palju häid omadusi, mõned neist näiteks vaimu ja ke-

Hubases kodus on mõnus lõõgastuda.

ha ergastamine, meelte erksana hoidmine ja ebapuhtuse hajutamine. Biomarketis on müügil Jaapani viirukid ning saadaolevate aroomide hulgas on näiteks kaneeli, vanilje, teehehtede ja sandlipuu omad.

4 Soolalamp: soolalampidele omistatakse mitmeid tervendavaid omadusi, millele on küll teaduslikke põhjendusi keeruline leida. Kahtlemata on sel sooja valgust kiirgaval lambil aga rahustav toime, mis võib mingil moel isegi küünalt asendada.

5 Aroomilamp: talvisel ajal aitab organismi hästi turgutada aroomiteraapia. Külme-

maks perioodiks soovitatakse eriti lavendli, tüümiani, teepuu ja eukalüpti eeterlikke õlisid, millel on erinevad positiivsed omadused. Väga rikkaliku valiku eeterlikke õlisid leiad Biomarketi kauplusest.

6 Uued voodilinat: mõnusa- ma une võivad tuua ka uued voodilinat. On ju eriti hea õhtul unne suikuda, kui voodi lausa kutsub enda rüppe heitma. Toreda valiku voodiriideid leiad Selverist. Lastele on saadaval ka rõõmsad Lotte voodilinat.

7 Lõõgastav vann: hangi endale vastavalt tujule värskendav, virgutav või lõõgastav

vannisool, mis mõnused vanniskäigud uuele tasemele viivad. Vajalikud JOIKi soolad leiad Selverist.

8 Väikesed uuendused: lisa oma kodule värskest väikeste muudatustega – osta mõned erksavärvilised käterätikud, vaheta laudlina, lisa tuppa ruumiparfüüm, lõhnapärlid või kodulõhnastaja. Juba pisikesed muutused loovad meeleolu ja hubasuse, mida pimedatel õhtudel nii väga vajame. Kõik vajaliku (rätikud, linad, ruumilõhnastajad jms) leiad Selverist.

9 Meeldiv muusika: muusika mõju meie meeleolule on ilmselt kõigile teada. Õnneks on valik lai ning vastavalt tujule saab ka endale sobiva plaadi keerlema panna. Suure valiku muusikat leiad Apollo kauplusest.

10 Raamatud: varu endale rohkelt väärt lugemist, mille saatel tõeliselt rahulike ning mõnusa koduseid õhtuid veeta. Kui valiku tegemine keeruliseks kipub minema, siis Apollo teenindajad oskavad kindlasti häid soovitusi anda.

■ Viimsi Keskuse Selver on igapäevaselt avatud kell 8–23, muud kauplused E–L 10–21, P 10–19. Vaata ka www.viimsikeskus.ee!

Leia uusi nippe, et kodus värsket ilmet luua. Katseta julgelt!
Fotod: Pixabay

Kodu- ja gurmeekuu!

01.10-31.11.2019

Suur valik kodu- ja gurmeetooted parimateks toidunaudinguteks

VIIMSI
KESKUS

facebook.com/viimsikeskus
viimsikeskus.ee
Sõpruse tee 15, Viimsi

REAKUULUTUSED

Autode kokkuost

Autode kokkuost. Ostame kõiki sõidukeid ja töomasinaid. Võib pakkuda remonti vajavaid ja seisevaid sõidukeid. Sõiduk ei pea olema arvel, ülevaatusega ega kindlustusega. Pakkuda võib kõike! Kuulutus ei vanane. Tel 5457 5055.

Tööpakkumine

Otsime kojameest ja masinisti keskusesse Miiduranna Konsum (Ranna tee 46a). Tööaeg E–P kell 7–9.30. Lisainfo: tel 5558 0118, Allan.

Õpe

Pikaajalise töökogemusega matemaatikaõpetaja annab eratunde Viimsis 4.–11. klassi õpilastele. Aitan ka korjata gümnaasiumi katseteks ja põhikooli lõpuksamiks. Hind kokkuleppel. Lisainfo tel 5340 0165, Mare.

Laste kooliks ettevalmistamine, lugema ja kirjutama õpetamine. Tel 505 9605.

Viimsi Kooli 6. klassi tüdruk otsib endale toredat klaveriõpetajat. Laps on käinud klaveritundides õppimas üks aasta. Elukoht Heki tee, Viimsi. elle.voksepp@uniontravel.ee, tel 5454 5457.

Staažikas matemaatikaõpetaja ootab eratundidesse 8.–9. klassi õpilasi, et ette valmistada gümnaasiumi sisseastumiskatseteks. Olemas palju lisamaterjali. Viimsi vallamaja juures. Tel 609 1084, 5389 1356.

Otsime 6. klassi tüdrukule inglise keele õpetajat. Võimaluse korral sooviks lapsele koduõpet, aadress Heki tee 12. Tel 5454 5457, e-post elle.voksepp@uniontravel.ee.

Aiataööd

Kogenud puuhooldajad teostavad ohtlike puude raiet ja puude hoolduslõikust. Soodsad hinnad. Tel 522 0321.

Ohtlike puude langetamine, kätse freesimine, võsaloikus ja väljavedu. Tel 5373 5212.

Langetame ja hooldame puid just Teie piirkonnas. Leiame koos lahenduse! Meid saab kätte tel 5626 3857, www.puumehed.ee.

Ohtlike puude raie, võsa lõikus ja kruntide puhastamine võsast. Hella julgelt ja leiame lahenduse. Tel 5623 0373, Randy.

Ehitus

Teostame kaevetöid miniekskaavatoriga. Tel 5639 3588, www.väikeekskavaator.ee.

Vastavalt projektile teostame teie kinnistule vee- ja kanalisatsiooni-trasside ehitust. Suur ja väike traktor (rokson). Majasisesed sanitehnilised tööd. Reoveemahutite paigaldus. Keevitustööd. Kanalisatsiooni ülepumpamise väljehitus. Veemööduõlmede ehitus. Tänav-, ääre- ja aiakivide paigaldus. Kontakt: tel 5656 7690, Enno.

Teostame vee- ja kanalisatsiooni-trasside ehitustöid, kõiki majasisesed sanitehnilisi töid. Laadur ratastraktori teenus, veoauto (multilift) teenused, lammutus- ja koristustööd. Vanametalli tasuta äraviimine. Tel 507 4178.

Liiv, killustik, sõelutud põllumuld, graniitkillustik, freesasfalt, täide jm puistevedo hea manööverduvõimega soodsalt väikekalluril kuni 6 tonni. Tel 525 2632.

Tänavakivi paigaldus. Sillutisekivide ja äärekivide paigaldus Tallinnas ja Harjumaal. Kogemus 12a, kvaliteetne lõpptulemus! Tel 525 5851, www.ormikivi.ee.

Üldehitus, katuse-, fassaadi- ja viimistlustööd. Majade, kõrvalhoonete ehitamine täislahendustega. Tel 5352 9476, mehitus@gmail.com.

Katuste pesu ja värvimistööd, remonttööd, veerennide puhastus ja akende pesu. Tel 5638 8994.

Köögid, liugksed ja garderoobid. Hinnad soodsad. Garantii. e-post liugksed@kallion.net, tel 502 9075.

Korstnapühkimine

Kutsetunnistusega korstnapühkija. Töö puhas ja korralik. Tehtud tööde kohta akt. Tel 5689 0125, e-post kuldnoop@gmail.com.

Litsentseeritud korstnapühkija ja pottsepa teenused. Ventsüsteemide puhastus, ka korterelamutes. Küttekollete ehitus, paigaldus ja remont. Akti väljastamine Päästeametile ja kindlustusseltside jaoks. E-post korsten.korda@gmail.com, tel 5690 0686.

Pikaajalise kogemusega litsentseeritud korstnapühkija teenus. Teostan ka sundventilatsiooni puhastust. E-post margus@korvent.ee, tel 552 6281.

Muud teenused

Vanaraua ja kodumasinade tasuta äravedu. Plekk, torud, latid, mahutid, tööriistad, autoosad, seadmed, pliivid, vannid, pesumasinad, aiavõrk, akud jne. Õuest, garaazist tasuta. Kortierist 10 €. Külmpakid, telerid al 10 €. Tel 5550 5017.

Kogemustega elukutseline õmbleja teostab Viimsis Aiandi teel

parandus- ja õmblustöid. Tel 5625 1195, Tiit.

Mahlapressimise teenus ja mahlamüük Harjumaal Kose vallas. Lisainfo: tel 5621 9762.

Korstnapühkija ja pottsepa teenused. Ohtlike puude/okste langetamine, viljapuude lõikamine, heki lõikus ja pügamine. Tel 5348 7318, e-post igor@inkteenused.ee.

Müük. Ost

Küttepuid. Müüa saetud ja lõhutud küttepuid pikkusega 30–60 cm. Kojuvedu: tel 522 7345, e-post marek406@gmail.com. Tellimusi võtame vastu iga päev!

Kohaleveoga liiv, muld, killustik, sõnnik, turvas, asfaldipuru, betoon. Kuni 2 tonni: tel 509 2936. Kuni 12 tonni: tel 507 9362.

Meilt saab taas tellida kartulit, köögivilju ja mett! Tellimusi võtame vastu igapäevaselt. Tellimiseks ja lisainfo saamiseks helistage tel 5865 2190.

Müüa puitbrikett 155 €/960 kg, turbabrikett, pellet premium, kuiv lepp ja kask 40 L kotis, kuivad kütteklotid 48 kotti/110 €. Tel 5692 4924.

Ostan rinna- ja vanu postkaarte ja fotosid, trükiseid ja dokumente ning muid Eesti ajalooga seotud kollektsioneerimise esemeid. Tel 602 0906 ja 501 1628, Tim.

Viimsi kogukonna Kärajad 2019

20. NOVEMBRIL KELL 18 HUVIKESKUSE SUURES SAALIS

HOOLIVUS, SOTSIAALABI JA TERVIS

18. DETSEMBRIL KELL 18 VIIMSI
RAAMATUKOGU UUTES RUUMIDES

KULTUURIELU VIIMSI VALLAS

ÜRITUS ON TASUTA JA AVATUD KÕIGILE.
VAATA KA VIIMSILEE/KARAJAD

VIIMSI VALD

kutsub!

Detailplaneering

Viimsi vallavalitsuse keskkonna- ja planeerimisosa-
kond teatab:

■ 13.11.2019 algusega kell 15 toimub Viimsi vallama-
ja (Nelgi tee 1) II korruse volikogu saalis Leppneeme
külas kinnistute Mihkli I, Mihkli II, Leppneeme Sada-
ma tee 19 ja lähiala detailplaneeringu (algatatud Viim-
si Vallavolikogu 10.04.2018 otsusega nr 27) eskiislahen-
duse avaliku väljapaneku tulemuste avalik arutelu.

Detailplaneeringu eskiislahendus on leitav valla veebi-
lehel: [https://www.viimsivald.ee/teenused/planeeringud/
detailplaneeringud/eskiisid-avalikul-valjapanekul](https://www.viimsivald.ee/teenused/planeeringud/detailplaneeringud/eskiisid-avalikul-valjapanekul).

ACTIVE STUDIO
STRETCHING TRENN

Venitustrenn, kus vähendatakse pingeid
lihastes, tagatakse lihaste liikumine
aidates vältida vigastusi

Esmaspäeviti kl 18.15-19.15
Viimsi Huvikeskuses (Nelgi tee 1)
Vanusele 7-16 a / Kuutasu 25 EUR

Algus 4. november
Registreerimine: info@activestudio.ee
Tel. 51917692

TULE MEIEGA TEATRISSE!

24.–26.10 Anna Netrebko ja Yusif Eyvazovi kontsert Minskis sh otselend Minski, 2 ööd kesklinnas ***hotellis, lõunasöök, bussi- ja jalgsiekskursioon kohaliku giidiga, transfeerid lennuväljalt hotelli, saatja. Lisaks kontserdipilet.	520 €
16.–17.11 Riia. Ooper "Lendav hollandlane" s.h. hotell Roma***, teatripilet, kohvipaus, hõbedamuseum, vanalinna ekskursioon, buss.	180 €
28.11–1.12 Peterburi. Ballett "Giselle", ooperid "Aida" (peaosas Tatjana Melnychenko) ja "Pajatsid" s.h. 3 ööd kesklinnas ***hotellis, buss, giid ja 2 lõunasööki. Lisaks teatripiletid, sissepääsud.	225 €
5.–7.12 Jõuluuag Viinis. Ooper "Tosca" (Evgenia Muravieva ja Joseph Calleja) ja ballett "Juveelid" s.h. 2 ööd südalinnas ***hotellis, lennupilet, buss- ja jalgsiekskursioon, Lisaks teatripiletid.	745 €
12.–15.12 Jõuluuag Prahas. Koomiline ooper "Müüdid mürsja" s.h. 3 ööd kesklinnas ***hotellis, Finnairi lennupilet, buss- ja jalgsiekskursioon. Lisaks teatripilet.	695 €
13.–14.12 Jõuluuag Riias. Ooper "Madame Butterfly" s.h. hotell Roma***, teatripilet, lõunasöök, hõbedamuseum, vanalinna ekskursioon, buss.	185 €
4.–5.01 Vanemuise teatris ooper "Carmen" peaosas Alexandra Kovalevich (ooperiteater Helikon, Moskva) s.h. teatripilet, hotell, buss	135 €
8.–12.01 Vana Uusaasta Moskvast. Helikoni teatris operett "Ilus Helena" s.h. 2 ööd kesklinnas ***hotellis, Moskva rongipiletid neljases kupees, buss, linnaekskursioonid, 3 lõunasööki. Lisaks Vene viisa 64 €, teatripiletid, sissepääsud.	595 €
6.–8.03 Leedu suurim käsitöölaad Vilniuses. Ooper "Turandot" s.h. 2 ööd kesklinnas ***hotellis, buss, giid ja 2 lõunasööki. Lisaks teatripilet.	175 €
23.–26.04 Peterburi. Ballett "Sylvia", ooper "Turandot" s.h. 3 ööd kesklinnas ***hotellis, buss, giid ja 2 lõunasööki. Lisaks teatripiletid, sissepääsud.	255 €
8.–9.05 Stockholm. Ooper "Iolanta" Jälgi reklaami!	
21.–24.05 Berliin. Ooperid "Fidelio", "Tosca", "Don Giovanni" Jälgi reklaami!	
5.–8.06 Pariis. Ooper "Boris Godunov" Jälgi reklaami!	
Filharmonias Jonas Kaufmanni ja Clementine Margaine kontsert.	

Vaata rohkem meie kodulehelt www.comtour.ee,
tel 645 5925, 522 0009, comtour@comtour.ee

JARTEX

Miniekskaavator
2,7 tonni

- ♦ BIOPUHASTITE, SEPTIKUTE PAIGALDUS
- ♦ VEE- JA KANALISATSIOONITÖÖD
- ♦ KAEVE- JA PINNASETÖÖD
- ♦ ÜLDEHITUS

☎ 53 330 146
✉ info@jartex.ee
🌐 www.jartex.ee

KONESKO AUTO
www.koneskoauto.ee

Aiandi tee 21, Viimsi, 74001, Harjumaa
GSM (+372) 513 7070
E-mail: info@koneskoauto.ee

Kõik autod, üks ekspert!

• Hooldus • Remont • Diagnostika

AUTOEKSPERT
TEENINDUS

PERE OPTIKA

Lihtsalt hea prillipood,
Viimsi SPA Pere Optika,
Randvere tee 11, Viimsi
(tel. 6011570,
gsm +372 568 80957
viimsi@pereoptika.ee)

AINULT PERE OPTIKAS
ÜKS ON KAKS

Igaüks saab valida
kas kaks klaasi ühe hinnaga
või kahed prillid ühe hinnaga

Vaata lisa: www.pereoptika.ee

Siseviimistlus- ja üldehitustööd.

Teostame kiirelt, kvaliteetselt
ning soodsate hindadega.

VIIMSI EHITUS

telefon: 5361 6161, info@viimsiehitus.eu
www.viimsiehitus.eu

AMEERIKA CFA KASSINÄITUS
2-3 november - Tallinna Lauluvaljak
Maailma suurim ja väikseim kassitõug!

Üksikpilet 8.-
Sooduspilet 5.-
Perepilet 18.-
Lapsed kuni 3a ja
erivajadustega
TASUTA

Lisainfo: cleopella.eu

METALLIST TRADE OÜ
Vanametalli kokkuost

+372 55559831
metallisttrade@mail.ru
www.mtrade.ee
Viimsi, Haabneeme
Rohuneeme 1 / 10

Vanametalli kokkuost
Vanametalli ära vedu
Demontaaž

Pirita Majandusgümnaasium
võtab tööle viksi ja viisaka
REMONDITÖÖLISE,
kes hoolitseb kooli ruumide
ja inventari füüsilise korrashoiu eest.

Kasuks kandideerimisel
on töökogemus sarnasel ametikohal.

Lisainfo tel 6238 550

PRAKS JA KÜÜTS
HAABNEEME
HAMBARAVI

TÄHELEPANU! OLEME KOLINUD

Täiskasvanute ja laste hambaravi
Proteesitööd ja implantoloogia
Kirurgia
Suuhügieen

6 090 891
58 879 655

Heki tee 6 - 57
Haabneeme

www.pkhambaravi.ee

Oleme Haigekassa lepingupartner - laste ja täiskasvanute ravi,
proteesihüvitis.
Tegevusloa number L04534

"Riietering"
Viimsis, Randvere 6, II korrusel
Ainult meilt suures valikus ja soodsa
hinnaga madratseid ja voodeid
(võimalik tellida erimootudega)
Veel soodsalt uued naiste- ja lasteriided,
jalatsid, ehted - kõik otse USA-st!
Astu läbi ja Sa ei kahetse!

Katusenhooldus.ee
KATUSE HOOLDUS

- Katuste pesu ja värvimine
- Hooldus nii kivi-, plekk- kui eterniitkatustele
- Katust säilib kauem ja maja saab värske välisilme
- Küsi hinnapakumist:

tel. 53 329 176
info@katusehooldus.ee
www.katusehooldus.ee

Viimsi
Lemmikupesa

Teie lemmiku heaks!
Kirurgiliste ja ortopeediliste haiguste
ravi, röntgendiagnostika.
Düsplaasia- ja põlveuuringud EKL
standardiga.
Staažikad spetsialistid!

Vehema tee 1, Viimsi
+372 5787 5986, info@lemmikupesa.ee

Avaldame sügavat kaastunnet
perele ja lähedastele kalli
Saima Lorents
kaotuse puhul.
Kollegid Baltic Restaurants
Estonia'st

Viimsi Päevakeskuses (kesk. tee 1)
7. novembril 11:00 - 13:00

Eesti-soome jalatsivabriku
naturaalnahast
sügis- ja talvesaabaste
müük.

Head hinnad!

Sündmus

Malefestival Viimsis tõi taaskord kokku Eesti maletajate paremiku

Oktoobri esimesel nädalavahetusel toimus Viimsi koolis malefestival. Selle raames on toimumas veel Harjumaa võistkondlikud meistrivõistlused kiirmales, mis leiavad aset 10. novembril samuti Viimsi koolis.

Malefestival Viimsi koolis 5. oktoobril. Foto: Anne-Mari Visnapuu

Laupäeval, 5. oktoobril toimusid Harjumaa meistrivõistlused kiirmales, kus võistlesid nii täiskasvanud kui ka noored, ning pühapäeval, 6. oktoobril toimus Viimsi valla kiirmaleturniir.

Harjumaa meistrivõistluseid korraldatakse Viimsis juba teist korda (täiskasvanud/noored ning võistkondlik turniir). Eelneval korral selgusid maakonna meistrid Viimsis 2014. aastal. Vahepealsetel aastatel on võistlus käinud mööda Harjumaad muudes keskustes: Jüril, Sael, Kosel, Kernus, Keilas.

Võistluse tulemusi vaata: www.maleliit.ee.

Üle-eestiline kiirmaleturniir toimus Viimsis kaheksandat korda. Kohale tuli tavapäraselt Eesti maletajate paremik. Varasematel aastatel on turniirivõitjate/osalejate seas olnud suurmeistrid Jaan Ehvest, Kaido Külaots, Meelis Kanep, Aleksander Volodin ning Igor Švõrjov jpt. Osalejaid on seni olnud enim 2016. aastal, mil osa võttis 87 malesõpra.

Peakorraldaja Margus Sõõt leidis, et turniiride korraldus läks ladusalt. "Harjumaa meistrivõistlused olid osalejaterohked, kokku oli täiskasvanuid ja noori maletajaid tulnud Viimsisse 80," rääkis Sõõt. Viimsi iga-aastane kiirmaleturniir tõi kohale taas Eesti paremad maletajad, turniirivõidu võttis rahvusvaheline suurmeister Igor Švõrjov.

Viimsi Maleselts Aponese abilisteks olid Harjumaa meistrivõistluste korraldusel Harjumaa Spordiliit, inventariga pakkus tuge Eesti Maleliit ning mõlemal võistluspäeval kostitas külalisi maitsvate suupistete ja sooja joogiga MTÜ Viimsi Mõttesport.

MTÜ Viimsi Mõttespordi eesmärgiks on mõttespordialade sh kabe, male, gomoku jt populariseerimine Viimsi vallas. Mittetulundusühingu juht Pille Petersoo rääkis, et spordiklubi asutamise põhjuseks oli napp valik male- ja kaberinge Viimsis. Maleringi jaoks pidi sõitma Piritale või veelgi kaugemale, Tallinna vanalinna. Küll aga on Viimsis palju lapsi, kes mõttespordist huvitatud on. Juba teist aastat toimivad näiteks Haabneeme koolis ning Laanelinnu lasteaias kaberingid, mis on väga populaarseks osutunud. Pille leiab, et tegelikult vajavad lapsed vaheldust ning ei soovi päevast päeva arvutiekraani ees istuda. Reaalsus on see, ei lapsed ei tea kuigi palju mõttespordialadest, kuid mängima hakates on see neile väga meeldinud. "Me ise oleme väga rahul sellega, kuidas esimesed kaks aastat on läinud," sõnas Petersoo.

Anne-Mari Visnapuu

Kehalise kasvatuse õpetaja Ahmed Porkveli: liikumine hakkab kodust pihta

Anne-Mari Visnapuu

Viimsi Teataja toimetaja

PERSOON Viimsi kooli kehalise kasvatuse õpetaja Ahmed Porkveli rääkis laste füüsilisest vormist ja selle halvenemisest, kehalise kasvatuse tundidest ning spordiõpetajaks olemisest.

Kui kaua oled olnud kehalise kasvatuse õpetaja?

Viimsi koolis olen ma õpetanud nüüdseks 12 aastat. Enne seda töötasin Tallinna Tehnikakõrgkoolis.

Kuidas hindaksid laste üldist füüsilist vormi?

Laste esimesse klassi astumisel oli aeg, kus nad olid aktiivsemad ehk liikusid rohkem. Nüüd olen aru saanud, et on tekkinud väike apaatus. Lapsed, kes tulevad esimesse klassi, ütlevad: "Õpetaja, me ei soovi joosta." Mitte ei taha, vaid ei soovi. Tundub, et see lause oleks nagu kuskilt õpitud. Kui nad on "jalad alla" saanud, teevad nad hea meeleaga kuni 7. klassini kaasa, seejärel hakkab aktiivsus taaskord üle minema. Ilmselt tuleb puberteet peale, sest 7.-8. klass on kergelt juba probleemne ning õpilastel kaob igasugune treeninguviir. 9. klassis võib aga jälle märgata tõusu, mis kohati tuleneb sellest, et poisid on tahtnud hakata jõudu tegema, et oma vormi tugevdada.

Kas see on langenud või tõusnud, võrreldes sinu tööle asumise algusaastatega?

Üldine tahe liikuda ja sporti teha on langenud. Tänapäeva kiire elutempo juures ei ole vanematel kohati aega lastega tegeleda. Tegelikult võiksid vanemad käia lastega spaas, mänguväljakutel jne. Liikumine hakkab kodust pihta. Kahjuks aga on palju kergem anda lapsele kätte arvuti või telefon, et talle tegevust pakkuda. See ei ole aga sugugi õige tee.

Kuidas tekitada lapses spordiarmastust?

Kehalise kasvatuse õpetaja saab tegelikult selles väga palju kaasa aidata. Tunnis peaks olema distsipliin. Spordiarmastust saab tekitada läbi spordi huvitavaks muutmise, näiteks teatevõistluse kaudu. Mul on kaks esimest klassi ja kui nendega teatevõistlus teha kõikide pallidega, erinevate saalihokikeppide ja rõngastega, siis on võimalik neis jälle huvi äratada. Kehalise kasvatuse õpetaja ja pere moodustaksid koos hea sünergia.

Kas õpilased viilivad palju kehalise tunnist?

Spordiõpetaja eelised on värske õhk ja emotsioon. Ahmed Porkveli. Foto: Anne-Mari Visnapuu

Ma ütlesin seda, et nad ei viili, aga hull on see, kui laps tuleb tundi ja ütleb, et ei viitsi mitte midagi teha, vaid tahab hoopis magada. See on probleemiks, sest kui lapsevanemad ka seal taga ei ole abiks õpetajale, siis ei saagi midagi peale hakata.

Tänapäeval enam arsti luba ei pea olema, et kehalise tunnist vabastus saada – piisab, kui lapsevanem selle kirjutab. Kui õpilane teab, et tuleb näiteks metsajooks või hindeline harjutus, kus ta osaleda ei soovi, ning kui lapsevanemal ja lapsel on väga hea suhe, siis on õpilasel lihtne enne kehalise tundi kirjutada emale sõnum, paludes vabastus saada. Vabastus ilmub stuudiumisse ja laps ongi põhimõtteliselt vabastatud. Eks see natuke probleeme tekita.

Muidugi on ka selline variant, kui lapsevanemat üldse ei huvita kehalise hinne ja ta peab tähtsamaks näiteks matemaatikat. Mina pean aga kõike tähtsaks ja liikumise tegelikult soodustab aju tegevust ning ka üldist väljanägemist tulevikus.

Kuidas hindate õpilasi?

Me hindame igat last tema arengu järgi. Näiteks jookseme kevadel ja sügisel 60 meetrit aja peale. Kevadel joostud tulemus läheb kirja ning igaüks üritab sügisel oma eelmist tulemust üle joosta. Kui õpilane jookseb kevadel kiiremini, saab ta loomulikult hindeks A, sest ta on arendanud ennast paremuse poole. Põhimõtteliselt ei esine hindeid nagu E ja F, välja arvatud juhul, kui õpilane ei käi tunnis ja jätab tööd tegemata. Samamoodi saab arengut hinnata ka hüppitsaga hüppates, kätekõverdustes, ujumises jne. Tihti peale on mõned õpilased aktiivsemad ja tragimad kui teised, kuid me kohtleme kõiki võrdselt ning vaatame nende hetkelist arengut.

Mida arvad rahvastepalli kaotamisest koolides?

Ma ei pea õigeks rahvastepalli

kaotamist. Rahvastepalli on võimalik mängida erinevate reeglitega. Meie näiteks mängime selliste reeglitega, et kui on laps on palliga pihta saanud, siis ta jookseb näiteks ühe ringi ümber väljaku, teeb viis kükki või kätekõverdust ja läheb siis uuesti mängu tagasi. Me ei taha võtta lapselt ära emotsiooni. Üldiselt on rahvastepall väga hea mäng, mis arendab kiirust, reaktsiooni ja tähelepanu. Kui sinna juurde lisada ka kätekõverdused ja kükid, siis see arendab veel lisaks nende osavust ja jõudu. Meie mängime ka pehme palliga, et pihtasaamine ei oleks valus.

Millised on spordiõpetaja eelised ja mis on sulle vastumeelt?

Spordiõpetaja eelised on värske õhk ja emotsioon. Iga tund on erinev ning ühtegi sarnast tundi ei ole. Vastumeelt on minule see, kui laps tuleb kooli ja ütleb, et ta ei viitsi mitte midagi teha.

Kui palju on keskmiselt kehalise kasvatuse tunde nädalas?

Esimeses kooliastmes on kolm kehalise kasvatuse tundi. Viienast klassist väheneb see kahe tunni peale nädalas.

Kas neid võiks rohkem olla?

Tegelikult võiks liikumistunde olla iga päev, kuna meie lapsed eriti liikumistundides välja ei lähe. Käisin talvel Soomes ja nägin, kuidas 1.-5. klass viidi igal vahetunnil õue, vaatamata ilmale. Lapsed jooksid lumes ringi, mängisid lumesõda ja tegid lumememme ning laadisid õues koolipinget maha. Kindlasti värskest õhust tulenevalt oli neil järgmises tunnis tunne palju värskem.

Kas on tundidest jäänud meelde ka mõni huvitavam seik?

On. Üks poiss tahtis mulle isa kooli tuua, sest panin ta ujuma. Ta väitis, et isa tuleb ja annab mulle peksa. Veel tänase päevani ootan tolle poisi isa. (naerab).

Selle kupongiga Viimsi Bosses KÕIK tooted

-15%

Kampaania kestab kuni 10.11.2019

Bosse tunneb lemmikloomi!

VIIMSI KAUBANDUSKESKUS
Avatud E-R:10.00-20.00
L-P:10.00-19.00
Randvere tee 6, Viimsi
tel. 607 0581

Kampaania perioodil kliendikaardi tegemine on TASUTA!

Füüsiline aktiivsus pikendab oluliselt meie tervena elatud aastaid

TERVISEEDENDAJA Pööran igapäevaselt tähelepanu inimeste harjumustele ja eluviisile. Näen murekohtadena vähest füüsilist aktiivsust ning vaimset läbipõlemist.

Terje Vaino
tervisejuht
Pilates Pluss treener

Esti elanike eluiga on küll aastaid olnud kasvutrendis, kuid statistikaameeti värsked andmed kinnitavad, et elame küll kauem, aga haigemana. Mõjutavaid faktoreid on mitmeid, kuid üheks oluliseks võtmeks on inimese enda tervisekäitumine ja teadlikkus tervisest. Liikumine on asendunud pideva istumisega. Punktist A punkti B sõidetakse enamasti transpordiga, linnapilti on lisandunud elektrilised rattad, kodutööd võtavad üle üha enam robotid. Enam ei pea toidupoodi minema, sest kuller toob vajaliku kauba koju. Kõik see mugavus tundub pealtnäha tore, kuid paraku kaasneb ka varju-pool. Vähenen liikumine mõjutab tervist – üha varasemas eas põetakse südame-veresoonkonnahaigusi, diabeeti, luu- ja liigesehaigusi. Suureks probleemiks on ülekaalu-

lisus ja sundasenditest tekkinud luu-lihaskonna vaevused. Seitse aastat tagasi süvenesin ülikooli lõputöö raames põhjalikumalt luu-lihaskonna probleemidesse (v.a spetsiifilised haigused) ehk soovisin teada tekkepõhuseid ja mis siis täpsemalt kehas toimub. Kokkuvõtvalt oli vastus sama ehk probleemid algavad istuvast eluviisist – pikalt pausideta sundasendis viibimine (nt kontoritöötajad), vale tööergonoomika ja passiivne eluviis. Vähenen liikumine põhjustab lihaste düsbalanssi ehk tasakaalutust motoorses lihasketis. Sellega seoses tekivad lihaspinged ja lihaste lühenemine, üldine ainevahetuse halvenemine, vähenen hapnikuga varustatus jpm. Skeleti- ja lihaskonna tasakaalutuse algpõhuseid on teisigi, näiteks ühe keha-poolse eelistamine teisele või hoopis rühiviga (skolioos või küfoos).

Miks on oluline liikuda?

Siinkohal tahaksin välja tuua mõtte, miks tervis ja füüsiline liikumine on olulised. Kõik me kujutleme vahel, millist elu me tulevikus

Mõõdukas treening tõstab iga-päevast elukvaliteeti!
Foto: Adobe Stock

ja ka väärikas eas elada soovime. Võib-olla unistad reisimisest, mägimatkast, golfist või soovid hoopis lapselastega aktiivselt aega veeta? Kõigeks on tarvis energiat ja head tervist. Ideaalis võiksid vanaemad-vanaisad probleemideta suuta koos lastega kelgutada, suusatada, reisida, ronida...

Elu jooksul rajatud tugev "vundament" määrab elukvaliteedi pensionieas. Saame ise palju selle jaoks ära teha.

Kui oled otsustanud iga-päevast elukvaliteeti muuta

Füüsilise koormusega tuleb alustada tasapisi. Alustada tuleks aeroobse liikumisega, mis tugevdab südame-veresoonkonda ja suurendab üldist vastupidavust. Soovituslik on alustada 30-minutistest jalgutuskäikudest vähemalt viiel päeval nädalas, mille tulemusena tunned soojust ja kerget higistamist. Hiljem tuleks liikumise aega pikendada ja tempokamalt kulgeda.

Aeroobse tegevuse hulka kuuluvad samuti ujumine, sörkimine, rattasõit, kepikõnd, suusatamine jne. Igaüks leiab meelepärase viisi! Eakatele ja liigeseprobleemide korral ei soovitata jooksmist!

Paari kuu möödudes võiks liiksaks aeroobsele liikumisele lülitada juurde mõõduka lihaskoormustreeningu. Algajale soovitatakse kindlasti füsioteraapiaharjutusi ja õigesti sooritatud Pilatese treeningut (keremas versioonis), mis sobib igas vanuses ning on üks turvalisemaid ja tõhusmaid treeningmeetodeid. Pilateses keskendutakse kogu keha treeningule, kuid eelkõige tugevdetakse süvalihaseid, mis on rühi seisukohalt kõige olulisemad. Harjutusi sooritatakse kontrollitult, täpselt ja sujuvalt. Oluline rõhk on ka lihaste venitamisel. Optimaalne on lihaskonda trennida 2–3 korda nädalas (kindlasti mitte järjest, sest lihased peavad puhkama ja taastuma).

Kindlasti tasub üle vaadata ka oma toidusedel. Kui soovid kaalu langetada, siis tasub esmalt loobuda jahutoodetest ja lisatud suhkruga toiduainetest. Kui jääd hätta tervisliku menüü koostamisega, tasub pöörduda toitumisspetsialisti poole. Hoiduda tuleks nälgimisest ja ekstreemsetest dieetidest!

Alusta juba täna, elukvaliteet loeb!

ERAKORDNE TOITLUSTUS ERA- JA FIRMAÜRITUSTEL

Suupisted

Peomenüüd

Kohvipausid

+372 5668 6979 • www.tulicatering.ee

LUMEN

— AASTAST 1993 —

Sinu HAMBAKLIINIK Viimsis

Kõik digitaalsed ravivõimalused:

KÕRGTEHNOLOOGIA

KIIRUS

KVALITEET

KOGEMUS

Oleme Haigekassa lepingupartner.

Laste ja täiskasvanute ravi, proteesihüvitis.

Asume **Viimsi Äritares** ja **Viimsi SPA** majas

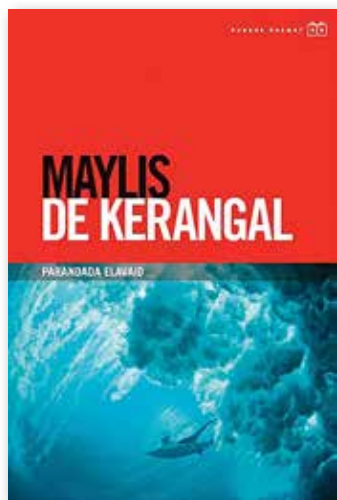

Helista **601 1812** ja vaata www.lumen.ee

Tegevusluba nr: L02451

Kriibime sõnadega lugeja hingesoppides

AJAVIIDE Viimsi raamatukoguhoidja **Reet Kukk** soovib lugeda, sest see raputab, harib ja paneb (kaasa) mõtlema.

Maylis De Kerangal **Parandada elavaid** Tänapäev, 2018. 213 lk
"Parandada elavaid" on kui tekstis surfamine. Sündmused ja mõtted elavad avaras sõna- ookeanis. Varieeruvad heli-, valgus-, mõttelained. Nii nagu tõusud ja mõõn, vahelduvad sündmustikus põhiliin ja episoodid, taustaks südame pidev tuksumine. Romaani vahendusel saame osa inimlikust draamast.

Elundidoonorlus on see oluline teema, mis võib puudutada meid kõiki, samas tekitab alateadlikke hirme.

Raamatu keskne kuju, nooruke Simon on jäänud kinni kahe maailma piirile. Pärast autoavariid diagnoositakse tal haiglas ajusurm, kuid süda jätkab tegevust.

Tema ema usub elu pidevasse liikumisse, iga olukorra parandamisvõimalusse, sellesse, et miski pole pöördumatu. Aga Simoni jaoks on see pöördumatu. Vahel mõtleme ehk kergelt surmale, sandistumisele, aga seda viivuks mõelnud heidame mõtte kõrvale. Meil on meie igavene elu.

Autori tahtel on süda romaanis kõige määramam ja olulisem koht. Sel pidevalt töötaval lihasel on sümbolne tähenduslikkus, kuhu on ladestunud nooruki vaimustuspuhangud ja raevuhood, sõprus ja vaenulikkus, solvumised ja sügav kiindumus. Järsku peab see aga hakkama tuksuma hoopis teises kehas.

Toimuva ajaline mõõde on vaid 24 tundi. Võiks öelda, et sündmustik on staatiline, kuid just keelekasutus annab edasi tugevat pinget ja sügavaid emotsioone ning kohati on see kui terava skalpelliga kriipimine lugeja hinges.

Elo Selirand **Tormpuudlane** Hea Lugu, 2018. 237 lk
Tormpuudlase tähenduse võime tuletada sõnast torm, st mõllav, ettearvamat, taltsutamatu loodusjõud.

Inimese puhul oleks tegemist ägedusega, omamoodi olekuga, tavanormidele alumatuse ja kohanematusena. Kõik raamatu kangelased ihkavad sügavaid tundeid, aga õnne nad paraku ei leia. Ekstsentrilise käitumisega vigastavad nad eelkõige iseennast.

Romaanis põimub elu realistliku kujutusega fantaasia, pidev (enese)otsing ning püüd pulbitsevast stihiast ja keerukusest läbipääs leida. Selirandal on õnnestunud edasi anda hetked elu keerulisest muustrist.

Sündmustik viib lugeja kahele ajatasandile: 19. sajandi lõpu Eesti maaelu ning tänapäev. Noorperemees Hendrik on abiellunud tugeva ja ilmetu pere tütre Liisaga, kuna südames ja fantaasias elav õrn hingesugulane Herta jääb unistavale noormehele erinevatel põhjustel kättesaamatuks.

Kas inimene on kehvem oma mõttest? Ühel päeval võiksid ju unistused ometi tõeks saada. Paraku loo arenedes muutub elu aina traagilisemaks: mingil põhjusel õnn põgeneb tegelaste juurest.

Mitte miski ei lähe plaaniko- haselt ning sündmuste areng tuleb üllatusena kõigile, eelkõige peategelastele endile.

Tormpuudlane ei ole hull, aga ta võib olla ohtlik, olles ise samas õnnetu. Ta on inimene, kes ei mahu oma aega ja ruumi. Kui kokku satuvad kaks tormpuudlast, ei tähenda ka see head, nad on selleks liiga isepäised ja lisaks ainuomase "kiiksuga".

Kazuo Ishiguro **Nokturnid** Varrak, 2011. 192 lk

Ishiguro loominguga avastasid enda jaoks alles mõned aastad tagasi. Tema raamatut "Päeva riismed" olin lugenud paarikümmend aastat tagasi, kuid see jäi tollal teiste raamatute varju.

Lähiminevikus taas Ishiguro juurde pöördudes avanes tema looming minu jaoks tõeliselt. Nobeli kirjandusauhind pole ta pälvinud ilmaasjata.

Tema loomingus väljendub maailma muutlikkus sõnade püsivuses. Kirjanik on ise öelnud, et soovib kirjutada rahvusvahelisi romaane, st loodu peaks olema üks visioon elust ja oluline erineva taustaga inimestele üle maailma.

Ishiguro rahulik ja voolav kirjutamisstiil, kus ridade varjus on rohkem öeldud, kui esmapilgul hoomatav, lummab tõeliselt. Tema raamatuid on mõnikord nimetatud igavateks, kuid igav võib olla hoopis see, kuidas inimene seda enda jaoks mõtestab.

Ishiguro keelekasutus on petlikult lihtne ja emotsioonideta, kuid tegelikult mitmeplaanilise sisuga. Võiks öelda, et tema poolt kirjutatu köidab sind sedavõrd, et on väga raske selle haardest vabaneda. Olulist rolli mängivad Ishiguro teostes ka sündmuskoha kirjeldused. Neist võib saada lugeja jaoks ajutine või pikem peatuspaik.

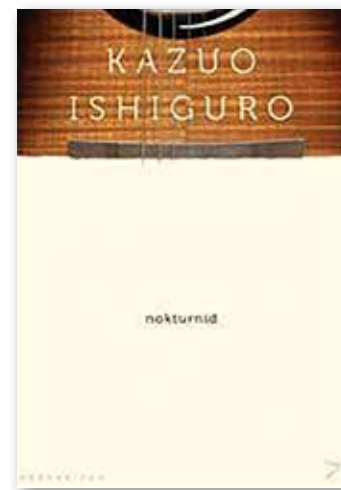
"Nokturnid: ehk viis lugu muusikast ja hämarusest" on tõeline maiuspala muusika- ja lühilugude gurmaanidele. Novellikogus mängib helimaailm otsustavat rolli tegelaskujude suhete kirjeldamisel.

Hinges lahustunud muusika abil on võimalik avastada maailma olemus, mis paraku tihti osutub siiski illusoorseks.

Kohati võib lugedes tunda olemisest arusaamist, mis mõjub vaat et täiusliku osasaamisena, ent täiuslikkus tekib tunde- dest, et oleme püüdnud kinni just nimelt välgatuse, ei midagi enam.

Mõtlikud lood on ausad, puudutavad reaalsust, millest me sageli ei taha midagi teada või mida me lihtsalt fassaadi taga ei näe.

Ishiguro poolt sõnastatu on kui majakas, mis hoiatab pettuse, enesekesksuse, pinnapealsuse, ükskõiksuse, karjerismi ja teiste karide eest ning annab võimaluse liikuda inimliku mõistmise suunas.

Tule kogu perega pühapäevasele perebrunchile!

Regatta
PIRITA MARINA RESTORAN

Naudi merevaadet ja maitsvat buffeed igal pühapäeval 12:00-15:00

Lapsed alla 12a. **tasuta***

Kavas on ka eribrunchid!

Erimenüü, elav muusika, lastejuht

Halloween
27.10

Isadepäev
10.11

Nostalgia
24.11

Pühade eri
15.12

Restoran Regatta asub Purje 9, Pirita Marina hotelli 5. k

Lisainfo ja laudade broneerimine
Tel.: +372 5344 6050
E-post: regatta@piritamarina.ee

[TASUTA PARKIMINE!]

* Vaata tingimusi ja menüüd www.piritamarinahotel.ee

